

MŮJ SVĚT

březen 2026

„Všichni jsme uvnitř zlaté slunečnice.“
Allen Ginsberg

33. ročník

VYHODNOCENÍ

Odborná porota: PhDr. Lydie Romanská

Mgr. Radana Šatánková

Mgr. Soňa Dvořáková

Vyhodnocení

MŮJ SVĚT 2025/2026

POEZIE

POEZIE DO 18 LET

1. Bohumil Kvaček, Nová Ves u Chotěboře
2. Nela Fabíková, Horní Datyně
3. Andrea Nečasová, Boskovice

POEZIE NAD 18 LET

1. Jakub Janata, Hradec Králové
2. Matěj Machala, Ostrožská Nová Ves
čestné uznání: Zuzana Košťálová, Jelšovice SK
čestné uznání: Vít Jurčák, Orlová

POEZIE NAD 30 LET

1. Josef Dáňa, Brno
2. Petra Halamíčková, Frýdek-Místek
3. Radek Holík, Hukvaldy
čestné uznání: Zdenka Líbalová, Mělník
čestné uznání: Jana Ptacek, Melbourne AUS
čestné uznání: Stanka Fexa Tichá, Praha

PRÓZA

PRÓZA DO 18 LET

1. Julie Pszczółková, Praha
 2. Eliška Šťastná, Vigantice
 3. Anastázie Cyroňová, Frýdek-Místek
- čestné uznání: Victorie Birhanzlová, Palkovice

PRÓZA NAD 18 LET

2. Ondřej Bezstarosti, Kopřivnice

PRÓZA NAD 30 LET

1. Petra Barcziková, Frýdek-Místek
 2. Jan Hanzlík, Hněvošice
 3. Radka Kocourková, Valašské Klobouky
- čestné uznání: Markéta Mašková Kolací, Zvoleněves
čestné uznání: Stanislav Rokos, Unhošť

POEZIE DO 18 LET

1. Bohumil Kvaček, Nová Ves u Chotěboře
2. Nela Fabíková, Horní Datyně
3. Andrea Nečasová, Boskovice

Bohumil Kvaček**ZMIZET**

Měl jsi někdy pocit, že se tvůj svět točí trochu jinak?
Že v místnosti, kde jsi ty se mění klima
a všem ostatním je teplo a tobě je zima.
Měl jsi někdy pocit, že ostatní to zvládají s klidem
s tobě i v zimě se mozek přehřívá?
Tolik vjemů,
na to není moje mysl připravená, pokud je střízlivá.
Tolik vjemů,
chci zastavit svět a jen přihlížet.
Jen na moment.
Prý jsem moc dětskej a jindy zas moc vyspělej
a žádnéj dospělej si se mnou neví rady.
Ale já už nejsem dítě, pochopil jsem, že není možný v
nebesích stavět hrady,
že ani na pláži mi to nejde.
Říkáš, že na tom nesejde.
ALE MNĚ JO!
Mám strach, že mé oční víčka nevydrží celý den v pozoru.
Poslední dny, když jdu po schodech nahoru mám pocit, že
už nesejdu dolu.
Je to normální?
Všichni říkají, že mít psychický problémy není slabost,
ale já bych to do svých silných stránek nepřiradil.
„ŠPATNÝ, HROZNÝ, DOST!“
Křičí učitelka každéj den.
A já v lavici křičím o pomoc.
Jednou se nás ptala, jakou bychom chtěli mít super
schopnost.
A já řekl, že bych chtěl umět zmizet.
Zmizet do světa, kde se země točí mojí rychlostí
a na loukách pasou se růžový krávy,
kde učinit za dosti znamená, alespoň se snažit,
kde je život jen mezi řádky,
kde poezie roste na stromech
a pera nestojí 50 korun.

Svět kde bys mohl křičet jenom, kdyby ses u toho smál,
kde bys hrál jen na struny
a ne ostatním na nervy,
kde by tě konzervy nemohli pořezat
A žiletky by se ztupily po styku s tvou kůží.
Je normální si tohle přát?
Je normální se ptát jestli by to šlo?
Spíš ne.
Protože mám pocit, že to ostatní jen sralo,
když snažil jsem se přizpůsobit svět svojí rychlostí...
A tak radši běžím a přizpůsobuju se světu.
Chci zmizet.
Někam, kde jsou sny realitou
a realita sny.
Někam, kde nemusím počítat dny do prázdnin.
Na místo, kde jsou rty jen přežitkem
a slova vycházejí zevnitř.
Někam kde naším vnitřkem nejsou orgány,
ale barevný korály co se na slunci lesknou.
Někam kde se slabost nedaní,
kde nejsou žádní poddaní a králové.
Jen každý je sám sobě člověkem
Zdravá mysl nutí mě vrátit se zpátky.
Já nemůžu zmizet.
Já nemůžu se zastavit.
Mezi pouličními lampami a čirým kouřem z elektronek se
špatně schová.
Protože i na vesnici je lampa na každém kroku,
a i když tady není místo kde koupit vajík,
tak i kouř našich těl je tak průzračně čirý,
že se v jedné jediné chvíli vytrácí.
A proto nejlépe mi je na dně vypité lahve,
protože stejně jako ona
se cítím
Prázdně.

Nela Fabíková

DÍRA NA SILONKÁCH

Chci běhat v sukni s volánem
v květinovém poli a válet se v trávě
a chodit do školy nebo do práce.
Cítit se správně a volně v sukni i bez ní.
Ale v tom mi často brání
holé nohy. A když už si je zakryji
punčochami, silonkami,
vždy na mě z vlastního těla zírám
nechutná hnusná, škaredá, otravná díra.

Andrea Nečasová

OLOUPANÁ A VYPECKOVANÁ

Stáhněte mě z kůže.
Jestli mám trpět v samotě,
odneste vzpomínku na domov.
A nezapomeňte vzít
i tu na komfort.
Seškrábněte ze mě tu slupku-
kterou podle vás nepotřebuju.
I když nějaký ten, význam asi měla.
Vezměte si i moji duši,
naberte ji na lžíci.
A vyrvěte ji
z mé
dužiny.

LEPŠÍ NECÍTIT NIC

Kůra,
tmavá
a hrbolatá.
Jabloň.
Už dávno
nerodí jablka.
Větve,
holé
zkroucené.
Ukazují jak
čas prochází
prostorem.

...
Tam,
Na větvi přede mnou.

Tmavý pták
s ocasioními péry,
až na zem.

Modré
zelené
odlesky.
A moudrá
černá okna
do jeho
duše.

...

Dívá se přímo
skrže moji schránku.
Bojím se co tam
objeví.
Bojím se,
že tam nalezne zlost,
kterou
jsem pohřbila hluboko.
Bojím se,
že ji
vytáhne na povrch...

POEZIE NAD 18 LET

1. Jakub Janata, Hradec Králové

2. Matěj Machala, Ostrožská Nová Ves

čestné uznání: Zuzana Košťálová, Jelšovice SK

čestné uznání: Vít Jurčák, Orlová

Jakub Janata

ZVLÁŠTNÍ POCIT

Zaklíněný,
v závratných výškách,
mezi hrůznými kořeny blesků.
Tichá modlitba...
promočené a promrzlé duše
ta tichá modlitba
a její zběsilý hluk
ve změti strachů a zlých snů.
Schoulené tělo...
noční sousto nemilosrdného bytí,
v jehož tmě září
několik spásných hvězd.
Majáky lásky na rozbouřeném moři života...
k nimž směřuje ta
tichá modlitba,
prostá žádostí,
promočené a promrzlé duše.

Matěj Machala

CHCI TOHO TOLIK?

Včera jsem skočil z lodžie
rychle jsem dopadl vedle vchodu
nikdo se neptá, jak mi je
i když tu ležím hned u schodů
za smrt jsem duši prodal zlu
a pořád žiju – do hajzlu!
zítra si vylezu radši až na střechu
na krku s páskem od kalhot
nehledám řešení ba ani útěchu
jen se chci vyzout ze svých bot

Zuzana Košťálová

BÁJ V PERINE

Obloha pripomínala snečné slzy, čo večer nevysušil.

Za stromami sa zaligotalo zlato,
mraky opúšťali svoj domov na oblohe,
a závesy z hniezd pinky si sťahovali...
vietor privial do rána tiché tremolo.

Vzbudila sa a takmer na ten sen zapomenula...

Vďakabohu,
okenica začala drgľovať selankovú piesenku,
a na lícach pocítila, začula bozky rumelkové.

Zaspala zas...

Plávala s pinkami na rozžiarenej oblohe,
na vlnách z hviezdnych lapajstiev...
Bájila si...

Letela snom...

a otáčala sa za seba, akoby ju ktosi prenasledoval...
Akoby jej ktosi venoval kyticu gerberí,
potichunky, ani tieň z marónovej košele ho neodhalil.

Akoby sa poddávala niečej náruči,
ktorú nik nevidel.

Akoby tančila odetá v lavínovo bielej sukni...
Slečna, čo mala sinky na srdci.

Vít Jurčák

ŘEKA ZAPOMNĚNÍ

Ticho na odvrácené straně Měsíce –
chtějí se jen prodat nápady myslí
hoví si v šuplíku vystlaném iluzí.
Osvobodit je by znamenalo
zmobilizovat k zášti debatéry
v abstraktní grafice schovanou za příkazy.
A taky vybuchla by kometa ze sousední galaxie.
Natrhané kvítí kéž by šlo zahodit
nejlépe do řeky zapomnění.
Kdyby ovšem blízko bylo koryto plné vody.

Než by se o kopřivy popálila holubice,
pouhé pokusy o sundání pláště by uvízly
ve vratké zpátečnické chůzi.
Vězte, že ke Slunci nevzlétne rogallo –
to se raději propadne do pedosféry.
Logika v myšlence moc nevychází
a lásku z učebnice akorát praxe zabije.
Natrhané kvítí kéž by šlo zahodit
nejlépe do řeky zapomnění.
Jen ta mezera v románu se k duši nehodí.

POEZIE NAD 30 LET

1. Josef Dáňa, Brno

2. Petra Halamíčková, Frýdek-Místek

3. Radek Holík, Hukvaldy

čestné uznání: Zdenka Líbalová, Mělník

čestné uznání: Jana Ptacek, Melbourne AUS

čestné uznání: Stanka Fexa Tichá, Praha

Josef Dáňa

STARŠÍ DÁMA

Dávno už není holka k světu
Šlape zastávku tramvaje
V prstech studenou cigaretu
V tašce repliku Gothaje

Možná že smutek
Možná oční stíny

Odpusťte slova cynika
Pohled odkvetlé kopretiny
Skrz kterou slunce
Odtýká . . .

POZVÁNÍ

Ty a Já
stolek v rohu zas

Asi má kratší
jednu nohu
Proto s ním divně
kývá Čas

Myslíš
že pozvat tě
Tam mohu?

Petra Halamíčková

KOSTELNÍ NESMYSLY

Marně se tážu,
zda není to k zlosti?
Na kůru strom nenajdeš
a kostel není z kostí.
Kadidlo nekadí,
jen prostor začadí,
varhany varu,
ni hany neznají,
a monstrance v nitru
monstrum netají.
Kostelní loď
na vlnách nepluje
a farář nefará,
jen kolem zevluje.
Hostie nehostí
a víno?
Víno je bez viny

Radek Holík**OPEN SPACE**

Vstřebán open spacem
Jsem?
A nebo nejsem?
Dotážu se na meetingu
Rychle druhá káva ranní
Je poušť ve mě, či já na ní?
V zrcadle jsem zahléd Sfingu
Prázdná na obzoru,
pískem z monitoru
zasypán
V žáru tvrdnou rysy,
kdo mě ještě vzkřísí?
Asi Pán
A tak modlím se
Tiše,
po Teamsech

MAŠKARNÍ PLES

Domácí zvířata jásají,
radost má i ta zvěř lesní
Na louce, jen kousek za stájí
budou dnes maškarní ples mít
Po roce vlk roucho beránčí
vyhrabal až ze dna skříně,
ovečka s ním ale netančí,
je totiž pro dnešek svině
Parketem zahradník korzuje,
do rytmu hlasitě mečí,
lačně se rozhlíží kdo tu je
a které kozy jsou větší
Kuře je Vodňanský tentokrát,

ježek zas úplný Skoumal,
falešně zkoušejí něco hrát,
kdo by to ale dnes zkoumal
U rautu staví se na zadní
politik co všechny setře,
podoba naprosto zásadní,
málokdo poznal by vepře
Místní vůl má nové paroží,
za kočky jdou staré krávy
Všichni se do šáňa naloží
a ráno bolí je hlavy

Zdenka Líbalová

XXX

Honím bycha kolem domu
Nedivte se prosím tomu
Až vykvete řeřicha
Budu honit kdybycha
Než mě lenost semele
Na otýpku jetele

XXX

K svátku jsem dostala
Ztracené tralala
Někdo ho vytrousil
/asi v metru/
A tak si tralalám
V pruhovaném svetru

Jana Ptacek

VINCENTOVO MOŘE

Moře je umělec
s rozeklanou duší
Stačí málo a vyvádí
jako Van Gogh
když si řezal ucho

Tak jako on
rychle vzkypí
a brzy utichne
Poté rozpačitě uklízí
vyplavené slunečnice

Znovu a znovu
vytahuje vodovky
Každou pláž pokreslí
zvlňnými sukněmi
tanečnic z Toleda

HOVORY S MALÍŘEM

Už dlouho
se těším
na hovory s malířem
Zašeptám jen
pár slov
a on mi odpověd'
namaluje

Barvy se začnou
prolínat
už na paletě

Obrazárna
odpoutaných duší
zavoní
po malířském oleji

Stanka Fexa Tichá

ČISTÁ HLAVA

Červený přeliv vyprchal z mých vlasů
Ani ne do měsíce.
Plíživě plnil svůj podlý únikový plán
A moje šediny
Si vzal za komplice.
Jen vana stále vypadá
Jak po krvavé lázni.
To už se nevyčistí...
Chci, aby o mně někdo napsal báseň
– Ať není dlouhá, ani moc veselá.
Ať je v ní hlavně
Chlad letního rána,
A jak v něm ležím
Obnažená.
Pohozená?
Opuštěná světem.
A hlavně sama sebou.
Taková chladno-ticho-kyselá.
Chci být v té básni,
Dívat se na čtenáře,
Jak tají dech
A mhouří oči,
Jak mu můj smutek světem točí,
Jak mu mráz běhá po zádech.
A jeho tváře
Červení se zjasní.
Čtenář se uvnitř oklepe,
Sám dává přednost jiným druhům poezie.
Zmazaná vana se mu hnusí
A bojí se změn.
Změnami se však život žije -
A krev je měsíční chleba žen.

Bělidlo,
v záchvatu hloubkového úklidu
Na hlavu jsem si nalila
- Snad ji to vyčistí.
A vlila jsem ho taky do žil.
(TW pro slabší povahy.)
Vana je bílá, sněhově svěží...
Ve vaně mé blond tělo leží:
Z přetnutých předloktí
Šíří se čiré louže
Do všech
Koutů
Pod
 la
 h
 y
 .

PRÓZA DO 18 LET

1. Julie Pszczółková, Praha

2. Eliška Šťastná, Vigantice

3. Anastázie Cyroňnová, Frýdek-Místek

čestné uznání: Victorie Birhanzlová, Palkovice

Julie Pszczółková

Otevírají se mříže garáže. Sjíždím dolů s tou obrovskou voježděnou krávou, co jsem dostala po majiteli firmy. Jako bych jako ředitelka nemohla dostat lepší auto. Jak zatraceně blbě se s tím parkuje! Sakra a zase! Musím si znovu zacouvat a znovu tam zkoušet najet, protože si ten pitomej soused nemohl prostě popojet o pár centáků dál. Kretén, fakt. Ti lidi dnes snad nemyslí.

Sama se usměju, jak jsem v autě strašně sprostá. Linda by mi dala. To je má dcera. Nesnáší, když jen zvýším hlas. I přes to mi to někdy v autě unikne, když zrovna sedí vedle mě. Díky bohu to také vždy bere s humorem a nakonec se společně zasmějeme.

Linda je dnes ale u kamarádky a už určitě spí. Trochu se mi zastesklo. Připomněla se mi otázka mé asistentky, se kterou a ještě s dalšími kolegy byla dnes na rozlučce.

Jiná podřízená odcházela. Vlastně spíš odlétala. Vydělala si v naší firmě a přes ještě nějaké online investování dost peněz a řekla si, že je ještě mladá a chce si užívat života. Tak se vydala na cestu kolem světa. Všechno už měla naplánované. Byla poměrně oblíbená. Kolem ní byl hlouček podobně starých kamarádek, které se smály a slibovaly si spousty fotek a videí na Instagramu. Já byla se starou gardou u stolku a připadali jsme si trochu do počtu. Stará garda – tak si říkáme s kolegy mé generace. Většina z nás dělá na manažerských pozicích. To bohužel znamená, že se s tím kolektivem už nedá bavit, jako dříve. Je tam určitá bariéra. Už jste šéf, nebo šéfová. Lidi se s vámi vlastně trochu bojí žertovat. A tak si naše stará garda sedne spolu a spolu taky žertuje. Bohužel se to beztak vždy stočí k vážnějším tématům od nízkého obratu po pracovní morálku a personalistiku. Už se nějak nedokážeme uvolnit,

jako ti mladí v tom hloučku co po sobě stříkali drahé šampaňské.

Stará garda se už kolem jedenácté začala rozcházet. Každý měl už rodinu, někoho, kdo na ně doma čekal. Někoho, za koho stálo tohle velmi zábavné sezení utnout a jít domů. Mně se ale dnes domů vlastně nechtělo. Koukala jsem stále na ty mlad'ochy a popíjela nealko. Mlad'ochy... usmála jsem se pro sebe. Mladá garda. Budoucí stará garda. I oni sem jednou dojdou. A nebo ne? Třeba ne. Kdo ví.

Připadala jsem si trochu, jako kůl v plotě. Trapně. Trapné je to, že si na firemní párty připadá trapně zrovna ředitelka. Odstrčeně. Přehlíženě. Nezapadající? Proč to vyjadřovat. Radši nepřemýšlet. Třeba se také opít a pak si někoho zavolat ať mi odveze auto i se mnou. Takových služeb je dnes dost a já si je přece mohu dovolit. Ale beztak se mi nechtělo ani pít. Na rozdíl od, teď už mladé gardy, nemám všehoschopná játra.

Potěšilo mě to, že se i ta velká skupinka začala trochu rozpadat. Ti méně opilí se nechtěli bavit s těmi více opilými a ti více opilí dělali pořád větší blbosti. Aspoň, že je někdo hlídá. Já, paní ředitelka, co všechny musí hlídat. Kam jsem to dospěla?

Různé menší skupinky si začali sedat ke stolkům. Konečně začínají být trochu unavení. Však já v jejich letech bych skotačila až do rána. Se vlastně unavili brzy. Ale čím dřív se to rozpustí, tím líp.

Jedna skupinka si sedla ke mně. Díky bohu ta slušnější. Zkusila jsem se zapojit do rozhovoru, „Někdo nealko?“ snažila jsem se znít otevřeně a vesele. Tato věta ale zřejmě nevzbudila moc velký ohlas. Vlastně mě ani nevzali na vědomí. Zase jsem si sedla a opřela hlavu o stůl. Já pro ně fakt vůbec neexistovala! Že já zvyšovala počet teambuildingů! Zřejmě jsem ničemu beztak nepomohla.

Třeba je zrušíme úplně. Ach jo. Zase myslím afektovaně a cholericky. Už jsem jako šéf mého šéfa.

Holčína vedle mě se zřejmě také moc nedokázala zapojit do rozhovoru. Byla ke mně zády a tak jí byl vidět jen její vysoký černý culík. Ty vlasy má určitě čerstvě vyžehlené a nabarvené. Že by byla u kadeřnice? Otočila se ke mně nejdříve profilem, pak se na mě podívala.

„Tak, jak si užíváte zábavu?“ zeptala se nesměle. Moje asistentka. Musela jsem uznat, že jí to takhle výrazně namalované opravdu sluší. Ale sluší jí to tak jako tak. Já mít její postavu... však jsem taky taková bývávala. Ještě před porodem.

„Ale jo, dobrý. A vy?“

„Už jsem celkem unavená,“ pocítila jsem neslušný pocit triumfu. „ale byla sranda. Myslím, že za chvíli taky půjdu dom.“ „Jo, však už je pozdě. Vy jste vlastně říkala, že bydlíte se spolubydlíci, že?“ „Jo, jo. To jsou taky takoví... no,“ „A nevdá jim, že jdete takhle pozdě? Myslím, nevbudíte je?“ „Ne, ne. To oni jsou taky pěkní pařmeni.“ zasmála se strojeně. Chvíli bylo ticho. Až na tu hlasitou hudbu, cinkání skleniček a hlasů všech ostatních. Ale pro mě to ticho bylo. Pak se mě zeptala;

„Čeká na vás někdo doma? Až přijdete?“ trochu smutně jsem se usmála.

„Ne,“ odmícela jsem se. Pak jsem pokračovala nevědomě trochu zastřenějším hlasem. „nečeká. To si pak člověk uvědomí, jestli v tom životě neudělal něco špatně.“

Zarazila se. Asi nečekala takovou odpověď. Doma na mě čekal prázdný byt. Linda byla u kamarádky na přespávače.

S touhle větou na mysli jsem vcházela do domovních dveří. Dvojité otočení zámkem bylo jen utvrzení, že doma nikdo není. Všude zhasnuto, okna zavřená, ticho. Osprchovala jsem se a lehla si na svou velkou manželskou postel. Sama. Co bych za to dala, aby tam byl teď někdo vedle mě. Ke komu bych se mohla přitulit. Chytit ho za ruku. Kterému bych řekla, „Dobrou noc, láska.“ ale nikdo takový tu nebyl. Byla tma, ticho. Samota. To bylo tak šírající! Teď jsem chtěla, aby tu byl! Ten sympaťák z autoservisu nebo ten trenér na těch trampolínách! Bože, ti byli sexy. Ach jo! Mám tu teď někoho mít, kdo by mě přivítal milými slovy a třeba by i něco bylo. Ne tu takhle trčet sama. Ve svých letech. Už 6 let. Za 5 dnů to bude přesně 6 let, co ležím sama na manželské posteli.

Vzteky, smutek, osamění. Pár slz mi steklo na polštář. Párkrát jsem si zavzlykla, ale hned jsem se zase uklidnila. Koukala jsem do stropu.

Uslyšela jsem kroky. Všechno ve mně strnulo. Jako bych se ponořila do ledové vany. Vstaly mi snad všechny chlupy na mém těle. Někdo vešel do mé ložnice.

„Mami?“ byla to Linda. Vždyť i ty kroky jsem znala.

„Lindi? Co tu děláš?“

„Mami, děje se něco?“

„Ne zlat'oušku, nic se neděje.“ odpověděla jsem naprosto klidným, vyrovnaným hlasem. Až mě to samotnou překvapilo.

„Co to bylo?“ ptala se dál.

„Nic.“ uklidnila jsem ji. „Jak to, že nejsi u Evči?“ tentokrát začala plakat Linda. Rozsvítila jsem lampičku. Oči měla opuchlé, zřejmě plakala už před tím. V tu chvíli jsem zapomněla na jakékoli své pocity. Linda tu byla a plakala. Má holčička byla smutná. Někdo jí ublížil?

Posadila jsem se a ona mi padla do náručí. Problesklo mi hlavou, jestli tohle holky v jejím věku vůbec ještě dělají, ale hned jsem tu myšlenku zapudila. Pevně jsem ji stiskla a začala ji trochu kolébat.

„Holčičko moje. Šššš, šššš.“ Konejšila jsem ji. Chtěla mi párkrát něco říct, ale zase se rozplakala a tak nevydala srozumitelné slovo. Po pár minutách už dokázala mluvit.

„S Evčou už nejsme.“ vypravila ze sebe s námahou. „Jak to?“ nechápala jsem. Ona ale zase začala plakat. Nakonec si sedla vedle mě a snažila se mi to vyložit.

„Normálně jsme spolu byly, všechno v poho, smály jsme se, Bakýsek si s námi hrál, pak jsme se koukaly na film. Já se k ní snažila být blíž. Snažila jsem se jí trochu dotýkat, ale ona to nechápala a pak nějak řekla, ať toho nechám. Já jsem jí to pak ale všechno řekla. Prostě po filmu, který byl samozřejmě strašně hezký, romantický, tak jsem prostě vzala odvalu jí to říct. Tak jsem jí řekla že ji miluji. Mami, promiň. Já za to nemůžu. Já jsem na holky...“

Zase ticho. Dnes už po třetí. Bože můj! Nevěděla jsem vůbec, co mám říct. V hlavě jsem měla úplně prázdnou. Žádné trable z večera, nic. Jen mnou rezonovala její poslední věta. Vlastně celé to, „Mami, promiň. Já jsem na holky.“ pak pokračovala.

„Ale ona mi řekla, že ke mně nic necítí. A že to vlastně nechápe. Že to nevěděla, že nevěděla, že k ní cítím něco víc! Vždyť to bylo úplně jasné! Jinak bych s ní takhle celou dobu přece nebyla, ne? No, a pak mi nějak řekla, že teď už – jakože kvůli tomu – nemůžeme být kamarádky. Že to jako už nejde. A já nevím proč, já to nechápu! Vždyť jsem jí nic neudělala! A já za to nemůžu, že se mi prostě líbí, mami. Promiň. Já za to nemůžu.“ začala zase plakat.

„Zlatičko, neboj, vždyť se nic neděje. Já tě mám stále stejně ráda. Pojď sem,“ obejmula jsem jí a ona mi

zabořila svou mokrou tvář do ramene. Hladila jsem ji po zádech a snažila uklidnit.

„A to tě pak poslala domů? Nebo jak se to stalo?“ zvedla jen trochu hlavu, aby mi mohla odpovědět.

„Ne, neposlala. Já prostě... když mi to řekla, tak jsem si prostě vzala věci a šla. Jsem normálně ještě stihla bus. Jsem probřečela celou cestu a lidi se na mě divně dívali. Mami, promiň, nevdá ti to?“

„Zlatíčko, ne, nevdá. Samozřejmě, že mi to nevdá. Vždyť se nic nemění. Stále tě mám ráda, stále jsi moje dcera. Tím se netrap, no tak.“ Linda se začala uklidňovat. Už jen trochu přerývaně dýchala. „Vidíš? To bude dobrý.“ pohládila jsem ji po rameni.

„Mami?“

„Ano beru?“

„Můžu dnes spát s tebou?“

„Jasně. Samozřejmě, že můžeš. Místa je tu dost. Pojď, půjdu ti pomoci s dekou. Vezmi si polštář.“

Ještě před spaním jsme se držely za ruce. Ta její však brzy ochabla. Byla velmi unavená a brzy usnula. Dobře tak pro ni. Já ale ještě dlouho nezamhouřila víčka. Dcera ředitelky je lesba. Jak jednou bude mít děti? A jak si vůbec bude hledat jiné holky? Vždyť tolik leseb zas není. Bude to mít těžké, holka. Dcera ředitelky je lesba. Už to tak bude. Jak já si mám najít ve svých letech partnera, to nevím. Jestli vůbec nějakýho ještě chci. Abych mu vysvětlila, že ty holky se kterýma bude doma nejsou jen kamarádky... ale jak si ona bude hledat holku? A ona holku chtít bude. Ona, co chce pořád nějakou lásku. Bože, jak to jen řeknu mámě? A to by mně zajímalo, jak to Linda řekne svému tátovi a on těm jeho homofobickým rodičům! Třeba to má jen jako období. Třeba si to jen chtěla zkusit. Nic z toho třeba nebude

a bude mít nějakého v pohodě kluka. Nebo ji za chvíli uvidím v průvodu na Prague pride či v televizi v nějakém rozhovoru, kde všem vysvětluje jak je to těžký a vybízí ostatní, aby se přidali a nebáli se, a aby to všichni ostatní respektovali? Otřásla jsem se. To snad ne.

Takovými myšlenkami jsem se zabírala ještě dlouho do noci, než se mi podařilo usnout.

Eliška Šťastná

RADEŽI ZAPOMENOUT

Říkám věci, o kterých si nemyslím, že jsou pravda. Nevím proč. Často se vypustí do světa samy v záblesku zamumlané podle myšlenky, která po hlubším zvážení není vůbec pravdivá. Jenže dokud nejsou slova vyřčena a karty rozházené ve vzteku po stole, neuvědomím si, co jsem vlastně vyložil před lidmi na druhém konci dřevěné desky.

Nechci rychle soudit. Z duše se mi přičí nedat člověku šanci, nedat sám sobě šanci, najít v tom druhém dílek, do něž bych zapadl. Do něž bychom oba zapadli s libozvučným kliknutím jako dvě lego kostky. A když někoho takového najdu, najednou si připadám celý a udělal bych cokoliv, abych ho neztratil... Pak však před někým úplně jiným vybreptnu lež, nebo spíš možná stranu jedné mince, a připadám si odepsaný. Připadám si trapně. Stydím se. Ty myšlenky... jsou to snad mé niterné pocity? Průniky z podvědomí? Nechci věřit, že bych mohl být takhle krutý.

Sedím za barem se sklenicí hořkého alkoholu, zatímco mé ruce postupně rozmrzají. Venku se prohání vločka s vločkou ve sněhové bouři. Podobná šťvanice mi zuří také v hlavě. Jako zima se vkrádá do duše, avšak její dotek se vůbec nepodobá chladu, co cítím v prstech. Nestudí, přímo pálí. Je paralyzující. Mráz strachu žhne a ničí veškeré třísky racionality.

Co když se někdo z nich podřekne před Vally?

Ona je ta výjimečná, pro kterou bych pohnul světem. Její bezstarostné prozpěvování vyplnilo tichá odpoledne, byt se prozářil záplavou průhledných křišťálů a podlaha vedle postele změkla v meditační karimatky. Šedivý život s příchodem mé Valerie nabyl barev.

Usrknou zlaté whiskey, doufaje, že zažene narůstající obavy. Krčival jsem se za počítačem před obrazovkou pokrytou tabulkami a grafy bez výpovědní hodnoty. Dlouho jsem se

topil pod papírováním a matematikou, dokud mě z číselné bažiny nevytáhli zkušenější kolegové. Málokdo ve firmě měl svou práci rád... Dělali jsme to kvůli penězům, za něž bychom mohli vést plnohodnotný život. Jenže člověk se lehko dostal do bludného kruhu.

V zšeřelém podniku ozářeném pouze fialovými neony jsem tehdy klepal bez ustání botou o opěrku vysoké barové židle. S kolegy jsme vyrazili na pivo. Měl jsem zírat na nějakou mřížku plnou suchých čísel a namísto toho jsme potahovali z cigaret uprostřed Manhattanu. Obláčky kouře nad hlavami nabíraly snového nádechu, líně se převalovaly s bělavým dýmem linoucím se z drobného jeviště... Nikdo nespěchal, avšak moje kolena odmítala přestat poskakovat.

Zhluboka nasaju okolní pach kyselé sebelítosti s leštěným dřevem. Tenhle lokál se atmosférou ani zdaleka nepřibližoval onomu kouzelnému místu před lety. Chyběla malebná květinová výzdoba, police zaplněné knihami slavných filozofů. Zdejší roh vyplňoval opotřebovaný kulečník nikoliv obsidiánově hladké piano značky PETROF. I místní nabízené pití chutnalo plytce bez jakéhokoliv nádechu exotična. A podium? Patřilo ubohým stand-up komikům.

Tenkrát zpoza závěsů cigaretových dýmů vstoupila do kuželu světla dívka s výrazem ohromujícího nadšení, v ruce mikrofon a potom recitovala krásnou báseň o zranitelnosti, o smutku a o neštěstí. Žádná stand-up komička... Jakmile skončila, rozhostilo se napjaté ticho. Teprve v něm dívčin úsměv zakolísal nejistotou.

V náhlém popudu jsem seskočil z vratké stoličky a začal divoce tleskat. Dodnes se divím, co mě přimělo jednat. Mohl jsem si podlomit při prudkém dopadu kotník, nebo hůř skácet se. Až s odstupem času objevil mozek nepřeborné množství katastrofických scénářů. Spatřoval jsem pouze nádhernou ženu, jak opuštěná stojí na palubě potápějící se lodě.

Sál se ke mně v bouřlivém aplausu připojil. Společně jsme jako velryba nadzvedli kocábku zpátky na vlny a úsměv

vrátili na malované rty. Ty, o kterých se mi zdává. V jejichž sladkých polibcích se ztrácím. Stejně rty mě každé ráno polechtají na čelisti.

Měl jsem být dávno doma a líbat ta milovaná ústa. Proč vlastně ztrácím čas v téhle putyce? Ano, vlastně... protože jsem hlupák, jenž trousí lži.

Karty padaly. Křížové eso, žolík, pikový kluk a srdcová dáma. Sklenička střídala panák.

Nálada se rozvolnila, přiopile se koutky zvedaly výš na zčervenalých tvářích. Kdekdo si náhle připadal lehčí, oproštěný od pozemské tíže, dokud nenastal zlom. Spustily se drobné stížnosti a nepodstatné hádky. „Nemůžeš dát sedmičku na pikového krále!“ Tekutina klouzající rozžhaveným krkem do žaludku. „Doma se s ženou na ničem neshodneme.“ Prohra následovaná nejen trestnou štamprlí nejtvrdšího alkoholu, ale i provinilostí za vlastní jednání. „Vyhrožuje mi rozvodem... A možná by to bylo lepší. Někdy mě fakt sere.“ Rozmazaný ksicht s nepříjemnou otázkou na jazyku. „Jak ty, Holdene, s tou svojí?“

„Valerie dokáže být dost nepříjemná.“

Počkat, cože?! Nad těmi slovy jsem se později v duchu ošil. Spoluhráči mi věnovali nechápavé podmračené pohledy a do lící mi stoupla horkost. Měl jsem pocit, že se potřebuju obhájit. Osvětlit situaci vyznívajícím hůře, než jaká doopravdy byla. „Teda, Valy je fajn, ale prostě nezvládám všechnu tu... pozitivitu. A hlavně její připomínky ohledně mé špatné aury.“ Z hrdla se mi vydral nepřirozený smích. Hledal jsem spásný východ z kluziště, na němž mi podjížděly nohy.

„No jo, někdy si říkám, jak to spolu vydržíte.“

Ruka s kartami poklesla. „Prosím?“ Náhle do lebky tvrdě uhodil led, jak jsem ztratil rovnováhu. Sesypala se na mě smršť nečekané bolesti.

„Však víš. Takový morous jako ty.“ „Upřímně jsem si nemyslel, že to dáte dohromady.“ „Val je moc sluníčková i na Clarka.“ Přiblížlé řehtání, posměšky na účet nezvykle ztichlého kolegy.

Zaraženě jsem pozoroval dění kolem. Prvně jsem nijak nereagoval, nebyl jsem schopný probrat se z otřesu mozku. Avšak uštěpačné věty se jedna za druhou uvnitř hrudi smotaly v klubko bodavého, výbušného vzteku. Odhodil jsem karty a bez rozloučení vyběhl na ulici.

Zlobila by se Valerie, kdyby zjistila, co jsem řekl? Anebo by jí to spíš ublížilo a rozesmutnilo? Nejlepší bude, pokud se nic nedozví.

Ohavná zrada ale zůstane vypálena v mých myšlenkách, zůstane, aby mě mučila a připomínala se, kdykoliv pohlédnu do malebných modrých očí. Postupně se stane nesnesitelnou... Víím to. Přemění se v pochyby... v přesvědčení, že Valerie by jistě nestála o někoho takového jako jsem já.

Jistě, nejlépe bych udělal, kdybych od ní odešel. Hned. Opustil bych ji jenom proto, že se příliš bojím. Jsem toho schopný. Sbalil bych si věci, protože mám strach z konce. Stejně budu v budoucnu skládat porcelán do krabice a oblečení do kufru. Je bezpečnější vše skončit dřív než později. Možná ještě bezpečnější by bylo s ničím nezačínat. Zůstat zamrzlý na stoličce s klepajícími se koleny, zatímco jediná šance na štěstí by mi proklouzla mezi prsty. Nezvedat neznámá čísla týdnů poté s nadějí. Nehledět do emailové schránky.

„Do hajzlu.“ Hlavu mám těžkou jako bowlingová koule, hlasy v ní jsou roztržštěné v píchající střepy. „Do hajzlu, do hajzlu.“ Praštím čelem do té leštídkou vyhlazené linky těsně vedle poslední prázdné sklenice.

„Copak, mladý pane? Nechutná whiskey?“ Ozve se vrzání barové židle.

Připitoměle nadzvednu víčka. Zprava si ke mně přisedl podivný muž v bílé košili s károvanou kravatou, na vrcholku hlavy pleška, zatímco po krajích mu spadaly husté vlnité vlasy. Díval se na moji zhroucenou postavu zpoza obroučků kulatých brýlí. Snad to bylo právě jimi, že se jeho panenky

zdály větší než obvykle. Podivně šťastně a trochu mimo. Jako by na něčem jel, a přitom se zdál naprosto střízlivý. Trochu trapně jsem se zpátky narovnal. „Ne ne, je dobrá, moc... hm, dobrá.“

Podivín se zasmál. „Očividně natolik, že vás připravila o chuť,“ prohlásil, načež si zavolal číšníka a sám si nechal tu břečku nalít. „No, povídejte. Pročpak tady kvílíte jako hromádka neštěstí? Aaa, to je nápad. Kvílíte. Kvílení...“ Vytáhl z brašny, které jsem si dříve nevyšiml, papír s perem. Teprve když si to slovo zapsal, otočil pozornost zpět ke mně. „Takže?“

„Víte, asi bych měl jít domů...“

Muž zamrkal. „Ach, máte rodinu?“

„Přítelkyni.“

„Trable v ráji vás sem dohnaly?“ V zorničkách mu zažhnul plamen prozíření. Než stihnu cokoliv popřít, natáhne se po mé paži a chytí mě kamarádsky za rameno. „Ale, pane, tomu dobře rozumím. S mými milenci se také občas porafeme. Pamatujte si, každý člověk je jiný, jinak jedinečný a jinak křehký. Jako otisky prstů. Ne, jako slunečnice! Důležité je umět to pochopit.“

„Aha... Dobře. Děkuji za, ehm, toto moudro?“ Nenápadně se vykroutim ze sevření velkých prstů a sklouznu od stolu.

„Potřeboval jsem si ovšem jenom utřídit myšlenky.“

Muž se podrbe na holé bradě. „Jistě, myšlenky. Zkusil jste meditaci?“ Nesčetněkrát... Val zbožňuje v tichu rozjímat nad životem. Nemohu říct, že by to samé platilo i pro mě. „Možná si vezměte papír a vše sepište,“ navrhně chlap, jelikož si všimne, jak skepticky se tvářím.

„Zvážím to. No, děkuji? Přeji vám hezký den.“ Přehodím si na sebe těžký vlněný kabát, načež vyrazím zpátky do chladné zimy. „Pěkný den i tobě, cizince!“ Slyším ještě, jak za mnou podivín volá na rozloučenou.

Domů dorazím po půl hodině útrpného kodrcání metrem vyčerpaný. Klíče zachřestí v zámku, oko kabátu hladce sklouzne na věšák. V břicho mě stále hlodá sebenenávist za

slova, jež mě pronásledují. Jakmile vejdu do obývacího pokoje, vrhne se mi kolem pasu žena, kvůli které se trápím. Kvůli níž bych udělal cokoliv, takže zatlačím únavu na okraj vědomí společně se vším ostatním.

Políbím ji. Vyprávím jí o svém dni. Večeříme spolu a usínáme na měkké pohovce vedle sebe u starého filmu. Za celou dobu si nevzpomenu, proč jsem se tak hrozně bál. Teprve těsně předtím, než mě přemůže spánek, se mi vybaví partička karet. Věci, které říkám, přestože si nemyslím, že jsou pravdivé.

Další den si je vypíšu na papír...

Doufaje, že na ně poté zapomenu.

Doufaje, že ten podivín měl pravdu.

Anastázie Cyroňová

SPEKTRUM TICHA

Celé to začalo jako docela normální den v práci. Byl čtvrtek a já měl noční službu na stanici. Běžně jsme na to měli být dva, ale kolega se zdržel. Nevyšiloval jsem. Pohoda. Stejně v podstatě jen sedíte u stolu, kontrolujete kamerový systém a zvedáte telefon. V repertoáru práce policisty je tohle de facto to nejlehčí, co můžete dělat. Byl jsem si tak jistý nudou, že jsem si dokonce nachystal časopis na čtení, a to čtení fakt moc nemusím. A přesto. Ještě nic mi nezměnilo život tak moc jako ta čtvrteční noc...

Vzpomínám si, jak jsem ho poprvé uviděl. Takové pískle! Přišel k nám na stanici, promoklý deštěm, který venku zrovna panoval, na sobě jen tepláky a černé tričko o několik čísel větší, než by kluk v jeho věku potřeboval. Zvláštní však bylo, že i přes svůj bídný zevnějšek se nezdálo, že by ho to jakkoliv frustrovalo. Ba naopak, mohu s klidem prohlásit, že ten šestnáctiletý cápek byl tím nejveselejším člověkem, který kdy navštívil brooklynskou policejní stanici.

„Přejete si?“ zeptal jsem se ho po chvíli, když jen přecházel sem a tam a s tím svým bláznivě šťastným úsměvem ve tváři si prohlížel informační letáčky na vývěsních tabulích.

„Já?“ ujistil se a pro upřesnění na sebe ukázal prstem.

Významně jsem se rozhlédl po stanici, abych podtrhl, že jsme tam skutečně sami. Jen on a já. Nepochopil, a tak jsem s hlubokým povzdechem přikývl a pokynul mu k židli naproti mému stolu. Pohotově se na ní usadil.

„Takže,“ začal jsem vážně v pokusu přimět ho k navázání očního kontaktu. Byl hrozně roztěkaný. „Jak se jmenujete?“

„Do toho vám nic není!“ odsekl nečekaně ostře.

Šokovaně jsem nadzdvihl obočí. Jeho nálada se změnila z vteřiny na vteřinu. Nečekaný záchvat vzteku, ne delší než pár vteřin, nahradil opět ten nepřítomný pohled.

„No, pokud vám mám pomoci, tak mi do toho tak trochu něco je.“

Nedíval se na mě. Oči měl sklopené na své ruce složené v klíně. Byly hubené a bledé, s klouby rozedřenými do krve, jako kdyby dlouho tloukl pěstmi do kamene či jiného podobně nepoddajného materiálu.

„Já nevím.“ zašeptal.

„Vy nevíte, jak se jmenujete?“

„Asi... asi ne. Myslím, že jsem to zapomněl.“

Ta prostá upřímnost, se kterou to prohlásil, mě dojala. A vyděsila. Zapomněl své jméno? Je to vůbec možné?

„Dobrá,“ prohlásil jsem po chvíli přemýšlení, ve které jsem se snažil tento případ alespoň trochu zpracovat. „A co třeba přezdívka?“

„Jack.“

„To je moje jméno,“ napomenul jsem ho přísně. Neuniklo mi, jak zvědavě si prohlížel mou jmenovku.

„Joe?“

„Ty hádáš?“ V tuto chvíli už jsem přestával být chladně profesionální. Ten kluk mě rozčiloval a emocionálně lámal zároveň.

Jen pokrčil rameny v neurčitěm gestu.

Hluoce jsem si povzdechl a promnul spánky. V tom napjatém okamžiku ticha jsem se sklonil k zásuvce svého pracovního stolu pro papíry. Nesmím odbíhat od práce.

„Dobře, Joe. Budu ti tedy říkat Joe, ano?“

Přikývl.

„Fajn, tak teda začneme. Předně, proč jsi sem přišel? Hádám, že máš nejspíš nějaké potíže.“ Významně jsem kývl k jeho promočenému oblečení.

Třásl se, až mi ho bylo líto, ale bál jsem se, že by ho můj zájem mohl vyděsit. Vypadal tak křehce, jako z foukaného skla, co se snadno rozbije. Samozřejmě jsem se mýlil. On byl vždycky ve své podstatě mnohem silnější než já.

„Co se stalo?“

„Prší,“ podotkl jako vysvětlení k jeho mokrému oblečení.

Přišel sem, což značilo, že svou situaci chtěl řešit. I přesto mi však bylo jasné, že to nebude snadné. Mluvit je těžké. Vzpomínat taky. Kdyby to šlo udělat bez toho, přísahám, že bych to udělal. Nahlédl bych do minulosti, přečetl jeho myšlenky... To ale možné nebylo, a tak jsme museli mluvit. Konkrétní slova už si nepamatuju, na polovinu otázek mi neodpověděl a tu druhou provázely vesměs slzy a hněv. A pak to husté a neproniknutelné ticho. Chápal jsem ho tak zoufale málo.

Nakonec jsme se spokojili s únosem a obchodem s lidmi. Joe byl sirotek ze seattleského dětského domova, odkud byl ve svých deseti letech unesen. Dlouhá cesta přes celou Ameriku, desítky cizích domů a přes stovku neznámých tváří vytvořily v jeho mysli kaleidoskop rozdílných a přesto vesměs stále se opakujících vzorů. Podrobný obraz událostí mezi únosem a jeho momentálním útěkem zůstal zahalen tajemstvím. Víc mi neřekl. Víc jsem ani slyšet nepotřeboval. Modřiny na jeho těle a úzkostné chování mluvily svým vlastním hlasem bolesti.

„Dáš si čaj? Nebo něco...“ neurčitě jsem pokrčil rameny. Bylo už půl třetí ráno a oba dva jsme byli upřímně vyštávení.

Přikývl. Jeho chování bylo tak zatraceně úsporné.

Dal jsem mu čaj a k tomu i nějaké sušenky a pak jsem ho s kelímkem hořké černé kávy z automatu v rukách sledoval, jak je jí stylem vyděšené myšky, sousta o velikosti porce pro kolibříka. Drama ustoupilo, namísto toho jsme se přesunuli do fáze vesměs klidného večera. Tedy, jen do chvíle než nezazvonil telefon. Bože, neměl jsem ho nikdy zvedat. Neměl jsem mít ten den službu!

Kývl jsem na Joea, ať je potichu, a hovor přijal. Zprvu se ozýval pouze šum. Až po chvíli jsem konečně zaznamenal hlas. Byl divný, robotický, upravený modulátorem hlasu.

„Zdravíme vás, šerife Jacku Spooone. Domníváme se, že máte něco, co je naše,“ koutkem oka jsem zabrousil k Joeovi a na zátylku mi zaperlil ledový pot. „No, my zase na oplátku máme něco, co patří vám.“

„Mluvte!“ vyhrkl jsem příkře.

„Daniel Davis, říká vám to jméno něco?“

Samozřejmě že mi něco říkalo! Byl to právě on, jehož jméno bylo na dnešním rozpisu služeb hned vedle toho mého. Mělo mě napadnout, že Daniel by se nezpозdil. Byl oproti mně tak pečlivý. Vždycky. Zato já jsem byl flákač, který si ani nevšiml, že mu chybí kolega. Neřešil jsem to a neřešil bych to nejspíš vůbec, kdyby nezavolali.

„Poslouchám.“ Promluvil jsem, jakmile jsem chytil alespoň trochu pravidelný dech. Chce to klid a rozvahu, když vyjednáváte s vyděračem a možným vrahem.

„Sejdeme se v pět ráno v opuštěném skladu poblíž přístavu. Určitě víte, kde to je, a dojet tam ve stanovený čas by pro vás neměl být problém.“

„Ne... to nebude.“

„Fajn. Pak provedeme výměnu. A opovažte se přijít bez kluka nebo do toho jakkoliv zatahovat policii. Vašemu kolegovi odtikávají poslední hodiny právě... teď!“ A s tímto prohlášením konečně zavěsili.

Roztřesenou rukou jsem odložil služební telefon. Joe už mezitím stačil vypít všechnen čaj a spořádat polovinu sušenky. Úzkost mu evidentně stále až příliš pevně stahovala žaludek. Nemohl jsem jim ho prostě vrátit. Zrovna tak jsem ale nemohl nechat s klidným vědomím Daniela zemřít. Vskutku překerní situace to tehdy byla.

„Jste v pohodě?“ zeptal se Joe lehce vyděšeným tónem. Jak rozrušeně jsem tehdy musel vypadat!

„Ano, to... to nic.“ Zavrtěl jsem hlavou a zkontroloval čas na náramkových hodinkách. Bylo pár minut po třetí. Čas běžel mílovými kroky. „Já teď někam pojedu, ano? Ty tu mezitím můžeš—“

„Pojedu s vámi,“ prohlásil okamžitě nekompromisním tónem.

Nevěděl jsem, co mu na to mám říct. Asi jsem mu to neměl dovolit. Měl jsem ho tam přivázat k židli a jet sám. Ale ten strach z představy, že bych ho tam nechal samotného... Byl až příliš velký. Naložil jsem ho tedy vedle sebe do služebního auta a vyjeli jsme. Houkačky vypnuté, většina světel zhasnutá. Nervozita na nejvyšším stupni.

„Kam to jedeme?“

„Ehm,“ koutkem oka jsem se na něj podíval. Díval se z okna ven do noci a jeho tvář neprozrazovala žádné emoce. „Rozptýlíme se. Najdu ti nějaké místo, kde... kde prostě počkáš, než se celá ta situace vyřeší.“

„Jaká situace?“

„Tvoje situace,“ odsekl jsem. Nervy jsem měl napnuté k prasknutí.

Dlouhý kus cesty jsme urazili mlčky. Venku stále ještě panovala tma, což k zamklé náladě také dost napomáhalo. Chvilku jsem si dokonce myslel, že Joe usnul. Sám bych spal, nemít hlavu těžkou jako železnou kovadlinu. Takhle jsme dojeli až za město. Vzal jsem to oklikou, abych nebudil pozornost. Do plánované schůzky mi stále ještě zbývala celá hodina.

„Zastav.“

Zmateně jsem se otočil na Joea. Byl nalepený na okýnku a omámeně zíral ven. Nevěděl jsem, o co mu šlo. Domníval jsem se, že je mu špatně nebo tak něco, zastavil jsem tedy u krajnice a on se vyřítit ven. Běžel hodný kus za cestu, než se konečně zastavil uprostřed pole, kolem kterého jsme jeli. Rozběhl jsem se za ním.

„Joe, co se děje?“

„Slunečnice.“

„Cože?“ zasípal jsem, vysílený rychlým během.

„Slunečnice.“ Zopakoval Joe a já se konečně rozhlédl kolem sebe.

Stáli jsme po pás ponořeni uprostřed slunečnicového pole. Jejich jinak zlaté hlavy byly skloněné a nocí zahalené do černobílých barev. Člověk si sotva uvědomil, kde se nachází. Joe si toho ale všiml a bylo to pro něj důležité. Rozhlížel se kolem sebe a v jeho dětských očích bylo možné vidět záblesk toho zlata, kterým se tohle pole za dne honosilo. Bylo to krásné. Tak bolestivě krásné...

„Měli bychom pokračovat,“ sdělil jsem mu suchým hlasem. Seděli jsme tam přes půl hodiny, čas se nám krátil, ale ta radost v jeho očích neutichala.

Přikývl.

A tak jsme šli. Usadili jsme se do auta a pokračovali v cestě. Zase mlčky, tentokrát to ale nebylo to tísnivé ticho.

Tohle ticho bylo lehké a šťastné. Alespoň pro Joea. Nebral jsem mu to. Záviděl jsem mu, jak málo mu stačí. Záviděl jsem mu lehkost jeho srdce. Ne! Přál jsem mu to. Přál bych mu toho ještě mnohem víc. Hezký život, rodinu a dobrou školu. Kamarády a první lásky. Bezstarostné dětství. Všechno to, co nikdy neměl a co si více než zasloužil.

Čím blíže k cíli jsme byli, tím větší tíha mě táhla k zemi. Před opuštěný sklad jsme dojeli přesně deset minut před pátou. Můj plán byl směšně neurčitý. Chtěl jsem tam prostě přijít, zhodnotit situaci a mluvit. Bouchačka připnutá k opasku mi byla spíše psychickou podporou než skutečným esem v rukávu. Vystoupil jsem z auta a zamkl.

„Kam to jdete?“ vyhrkl a zuřivě se natiskl na okýnko zamčených dveří. Ruční páčkou začal stahovat okýnko.

„Nech toho! Musím jít. Počkej tady—“

„Ne!“

„Ano! Musím jít. Jsem policista a tohle je policejní práce.“

„Ne! Oni vás zabíjí!!!“ zaječel a začal lomcovat klikou dveří jako šílený. Došlo mu co se děje.

„Joe. Joe! Prosím, dost! Přestaň s tím.“

S bolestným povzdechem jsem rychle odemkl dveře a otevřel je. Vyřítit se ven jako velká voda, sotva jsem ho stihl zastavit. Chytil jsem ho do náruče a pevně přitiskl k sobě. Zmítal se a křičel, já jsem ale nepovolil. Za chvíli se uklidnil. Těžce oddychoval, zatímco jsem ho nejspíše hladil po zádech. Táhlo mi už na čtyřicet, ale rodinu jsem neměl. Tohle bylo asi poprvé od mého dětství, kdy jsem měl takhle blízko sebe nějaké dítě. A taky naposledy.

„Nechod'te tam,“ šeptal mi do ucha roztřeseným hlasem. „Neposlouchejte je. Nevěřte tomu, co říkají. Oni lžou!“

„Nejde to. Já musím.“

„Ne! Nemusíte!“

„Oni mají Daniela. Mají mého kolegu. Musím ho zachránit. Je to moje povinnost.“ Namítal jsem v tuto chvíli už taky na pokraji psychického zhroutení.

„Ne! On už není! Už je mrtvý.“

Prudce jsem ho od sebe odtrhl. Jeho tvář byla mokrá od slz a zkřivená strachem, jinak ale zcela upřímná. Myslel to vážně. On věřil svým slovům. Věděl, co říká. Ale já tomu věřit nechtěl. Nechtěl jsem znát pravdu. Chtěl jsem prostě jen věřit tomu, že ať už je můj plán sebe slabší, dobro vždycky vyhraje nad zlem. Tak to ale jen málokdy bývá a rozhodně ne bez bolesti či ztráty.

„To není možné! Mýlíš se. Tak... tak to není.“ Ucedil jsem skrz pevně zatáaté zuby. Stěží jsem se ovládal.

„Šerife...“ začal, já jsem ho už ale opět vsadil do auta, zamkl a rychlým krokem mířil ke skladišti. Moje kroky vyprovázely tlumený tlukot dlaní dopadajících na sklo.

Neotočil jsem se. Bylo mi jasné, že kdybych znovu viděl jeho tvář, ztratil bych nejen pojem o čase, ale také celou svou hlavu. Nechtěl jsem ho znovu stáhnout do toho pekla, ze kterého utekl.

Uvnitř skladu mě překvapilo tíživé ticho. Vlastně to ani nebylo až tak překvapivé. Znepokojivé ale bez debaty. Rozhodl jsem se jednat.

„Halo? Je tady někdo?“ zavolal jsem do ticha.

Nesnáším tu hru na kočku a myš. Vždy je lepší čelit nebezpečí čelem. Alespoň jsem se to domníval. Upřímně, když přede mnou ze stínu vyplula banda zhruba pěti chlápků a vzadu za mnou cvaklo jištění zbraně, ten předchozí klid mi chyběl. Asi tak na pět vteřin. Pak jsem spatřil Daniela. Kéž by se to nestalo. Kéž bych se nikdy nedal k policii. A on taky.

To, že nežije, jsem nepoznal hned. Nebo jsem si to spíš nechtěl tak snadno připustit. Seděl na studené zemi v rohu místnosti, provazy přivázaný ke skládací kovové židli. Hlavu měl svěšenou v tak nepřirozeném úhlu a jeho košile na sobě nesla stopy krve. Byla už dávno zaschlá.

„Kde máte kluka?“ zahuhlal muž s pistolí stojící za mnou.

Všichni ti ďáblové na sobě měli černé kukly a přes ně navíc i nejrůznější halloweenské masky, takže jim šlo rozumět jen stěží. Nebyl jsem sám sebou. Připadal jsem si jako nějaké trapné křoví v béčkovém hororu, bez replik, které umře ještě před úvodními titulky k filmu a jehož smrt

se nebude řešit déle než pět vteřin shrnutých do jediné věty: Kdo to sakra byl?

Nevěděl jsem. Co říct? Co udělat? Jak utéct před smrtí, když jí máte na dosah ruky? Nevěděl jsem. Nevím...

„Měl jste ho vzít sebou. Vám na Danielovi asi fakt moc nezáleží...“ protáhl líně. Schválně si pohrával s jeho jménem, aby ve mně prohloubil ten pocit úzkosti a viny.

Nevím, jestli si mysleli, že si ho nevšimnu, nebo snad nepoznám, že už to má chudák za sebou. Pochybuju, že takoví lidé – takové zrůdy – vůbec mohou jasně a logicky uvažovat. Pokud tu byl někdo, komu na Danielovi fakt nezáleželo, byli to oni. Měna s nízkou hodnotou. Jízdenka, co propadla. Lístek na představení, které bylo zrušeno. A tak jsem našel svůj hlas.

„Kluka nemám. Přišel jsem si pro Danielovo tělo.“ Vyřkl jsem chraplavým hlasem, který vůbec nezněl jako já.

Vy hajzlové! Vy zkurvení bezcitní parchanti! Chtělo se mi křičet a řvát, ale to by celou situaci jen zbytečně pohřbilo ještě hlouběji pod zem, než kde jsme se už nacházeli. Ruce se mi třásly a já bojoval s touhou hmátnout po zbrani a všechny do jednoho je tam vystřít. Šílenství. Měl jsem jen jednu pistoli, sotva pět nábojů a dvě ruce zvlhlé studeným potem. Zasunul jsem si je tedy do kapes v rádobě bezstarostném gestu. Marná snaha obalamutit mysl mou i mých nepřátel. Dýchal jsem pomalu. Všechno jsem si pečlivě promýšlel. Každou jedinou reakci. Jak už jsem ale řekl, oni nemysleli vůbec.

„Takhle naše dohoda nezněla.“

„Tohle není dohoda. Tohle je sprosté vydírání.“ Uchechl jsem se. Suchý, chraplavý smích se vydral mými útroby prakticky proti mé vůli. Nebylo to k smíchu. A přesto trochu ano. Černý humor. Velmi temný a zvrácený.

Muži pokrčili rameny. Nezdáli se mi být nějak zvlášť sladění, ale tohle gesto zvládli všichni okamžitě po mojí odpovědi. Připadal jsem si hloupě. Samozřejmě. Zlo se nikdy za nic nestydí. Morálka je mu cizí a slitování je pro něj sprosté slovo.

„Šerife Spooone,“ oslovil mě jeden z mužů stojících přede mnou a já cítil, jak se o kousek přiblížil i ten za mnou,

„zdá se mi, že svou práci neberete dostatečně vážně.“
Hlaveň pistole se mi zezadu přitiskla k temeni hlavy.

Pevně jsem stiskl čelist. Svaly kolem úst a na krku mě z toho pálily jako čert, já ale nepovolil. Hlavou mi běžely vzpomínky na můj výcvik. Povýšení... První mise... Policejní akademie... A ten velký sen v hlavě jednoho malého kluka, který věřil, že dobro vždycky zvítězí nad zlem. Věřil tomu. Ba co víc, to on chtěl být tím, kdo tomu pomůže. Skutečný strážce zákona. Věrný dobru a tvrdě mstící každičké zlo. Cosi uvnitř mě se zlomilo.

„Copak, Spooone? Nemáte co byste nám k tomu řekli?“

S pohledem zaklíněným hluboko do očí mužů před sebou jsem nepozorovaně zalovil v kapse. Na dlaní mě jako křídla anděla zastudil displej telefonu. Stiskl jsem boční tlačítko a dlouze ho přidržel. Gesto, které jsem si nastavil pro rychlé vytáčení policie. Nemohl jsem se podívat, jestli to vyšlo, ale věřil jsem tomu, že ano. Prosil jsem Boha, aby ano. Prosil jsem, aby určování polohy neselhalo a hlídky, které k ránu vyjíždějí na obhlídku, neměly zpoždění. Aby byl Joe zticha a neupozorňoval na to, že je pořád v mém autě. Prosil jsem a nadával si. Dalo se to celé udělat o tolik lépe... Někdy je ale i na pláč příliš pozdě.

Zhluboka jsem se nadechl a vzhlédl vzhůru k malým světlíkům. Svítalo. Zlaté sluneční paprsky s námahou šplhaly skrz temnotu nahoru na oblohu. Myslel jsem na slunečnice na poli, které se co nevidět také proberou ze spánku a své krásné hlavy opět ukáží světu. Myslel jsem na Joea. Měl by je vidět. Doufal jsem, že je uvidí. Doufal jsem, že toho uvidí ještě mnohem víc.

„V tom případě, šerife Jacku Spooone,“ promluvil tiše maskovaný muž, „tohle je váš čas.“

Zavřel jsem oči. Myslel jsem na ten křik. Křik vyděšených lidí, kteří mě tady najdou. Křik policie, až to bude řešit. Křik rodiny. Zděšený a bezmocný křik dospívajícího chlapce. Vzteklý a ukřivděný. Běsný nad tím, že jsem byl idiot a neposlechl jeho nářky a prosby. Lítostivý nad tím, jak moc zlý je svět.

„Byl jste dobrý chlap, Jacku Spooone. Policajt, co bral svou práci fakt vážně. Jeden z mála, který to tak bral. Byl jste dobrý, a proto jste taky umřel. Proč jste nemohl být jen o trochu větší hajzl?“

Nádech. Výdech. A pak to osudné cvaknutí spouště, které přichází jen pár setin vteřiny před dopadem kulky. Výstřel... a ticho. Ne to husté bílé ticho, které člověk zažívá, když ví, že by se něco říct mělo. Tohle bylo krásné a barevné ticho, ke kterému už není co víc dodat. Viděl jsem ho. Bledá slza, která rozbila ranní světlo na barevné spektrum. To nádherné spektrum ticha.

Victorie Birhanzlová

PEŘÍČKO S VŮNÍ KARDAMOMU

Vzhlédnu a zarazím se. Pode mnou je studená lavička a já koukám na vodní kanál. Přicházím o dech, nemůžu od ní odtrhnout oči. Cítím zvláštní pocit na hrudníku. Příjemný s nádechem úžasu. Nemyslel jsem si, že ji ještě někdy uvidím. Chce se mi brečet. V očích mě štípají slzy, které jsou jako křišťály. Nevěřil jsem, že mi to jednou dojde. Že někdy opravdu uvidím.

Nemohl jsem dál. Už jsem prostě nemohl. Nechtěl jsem skočit. Nebo to jsem si aspoň říkal: „Oliviere, tohle není dobrý nápad.“ Ta voda pode mnou ale vypadala přeci jen tak lákavě. Stál jsem na kamenném mostu a nebezpečně se nakláněl vpřed. Nic víc. Jak říkám, neplánoval jsem skočit dolů. Jen jsem si říkal, jaké to asi je. Jaké by to bylo omylem spadnout. Není potřeba v životě někdy skočit? Udělat jeden krok do neznáma?

Bylo šest ráno a tohle byla moje každodenní zastávka při ranním běhu. Kýval jsem hlavou ze strany na stranu a přemýšlel. „Chyběl bych vůbec někomu?“ Od pusy mi vycházely obláčky páry. Byla půlka ledna a všude napadla lehká vrstva sněhu. Přecházel jsem po římse a pohrával si se životem. „Poslední dobou jsem nenarazil na nikoho, kdo by tu stál za starou bačkoru,“ spustil jsem náhle. Vzpomínal jsem na poslední dny. Ani špetka po laskavosti či něčem tomu aspoň trochu podobném. Zamračeně jsem pokračoval. „Neříkám nic, ale ten prodavač neuměl ani pozdravit. Ten autobusák řve, protože prostě může a všichni kolemjdoucí dělají, že jsou jediní na světě. Usmát se třeba? Néé, to by jim akorát upadla pusa.“ Mluvení nahlas mi pomáhalo se uklidnit. „Tenhle svět fakt nedávám.“

„Nedáváš ho ty, nebo on nedává tebe?“ ozval se kdosi za mnou a já se sebou cuknul. Hrklo ve mně, jak jsem málem přepadl přes okraj.

„Neblázni,“ otočil jsem se s výdechem, když se mi podařilo udržet konečně rovnováhu. Ještě stále jsem balancoval na okraji „Co kdybych kvůli tobě spadnul? Používej rozum.“ Zaostřil jsem na holku s huňatou čepicí na hlavě. Usmívala se takovým lehkým úsměvem a cítil jsem z ní ohromný klid. Byla jako peříčko poletující ve vzduchu.

„Neměl bys myslet takhle negativně,“ zamračila se. „Proč plýtvat myšlenkami nad něčím takovým?“

„No, protože můžu,“ odsekl jsem jí. S moc originální odpovědí jsem nepřišel, ale ona si beztak víc nezasloužila.

„Všiml sis někdy, že svět je jako zrcadlo? Odráží v ostatních to, jaký jsi. To, co tobě vadí, vždy vychází odkudsi z tvého nitra.“

Svraštil jsem obočí. „Tím mi chceš jako naznačit co? Že můžu za uřvaného autobusáka?“ uchechtl jsem se. „To sotva.“

Neurčitě pokrčila rameny. „Třeba i jo.“

„Víš co, nechápu, co tady takhle brzo ráno děláš, proč na mě mluvíš a o co ti vůbec jde, ale já o žádné tvé chytroučké rady nestojím.“ Při slově chytroučké jsem doprovodil svůj výstup prsty s uvozovkami.

„Hmm, nejsi jediný, kdo se může jít projít. Stěžuješ si na to, jak spolu kolemjdoucí nekomunikují a teď mě za to osočuješ, když tě oslovím,“ poznamenala. „A mimo to žádné chytroučké rady ti nedávám. Jsou to jen slova poskládaná do vět, kterým ty dáváš ten chytroučkový význam.“ Upřela na mě svá modrá kukadla. Chvilku na to vyskočila za mnou na římsu mostu a začala se točit dokola.

„Co to děláš, chceš sletět!“ chytil jsem ji honem za rukáv, aby nepřepadla. Ještě by si někdo myslel, že jsem ji shodil. „Kdo vůbec jsi?“

„Když ti to řeknu, tak už to nebude tolik vtipný. Dva prostí kolemjdoucí, kteří rozbíjejí tvou mylnou představu o tom, jak se všichni vzájemně ignorují.“

Probodl jsem ji pohledem. „To je důvod, proč jsi mě zastavila? Odposloucháváš a pak se snažíš konat dobro?“ dodal jsem s posměškem. Moc jsem si neuvědomoval, jak jsem s ní mluvil. Tak povrchně a s opovržením.

Znovu na to jen pokrčila rameny. „Kdo ví, takhle brzo moc lidí nepotkávám.“ Vzhledla k nebi a pak se znovu zaměřila na mě. „U většiny lidí ale nevíš, čím vším si procházejí. Uvnitř každého člověka se dá najít světlo, který je jen zahaleno životem. Rybičkám taky musím vyčistit akvário, aby jejich voda nebyla zakalená a ony mohly zářit.“

„Proč mi tady furt vykládáš nějaký kraviny!?“ rozčiloval jsem se.

„Nic, jen jsem si vzpomněla na svoje rybičky. Víš co, asi bych měla jít. Musím je vyčistit, aby mohly zase opravdu vidět,“ usmála se na mě. Proč se na mě proboha usmívala i po tom všem, co jsem jí řekl? Šílel jsem z toho. Nechápal jsem proč, ale prostě mě neskutečně iritovalo, jak je vyrovnaná sama se sebou. To samé jsem já o sobě říct nemohl.

Nevěděl jsem, co odpovědět. A tak jsem mlčel. Chtěl jsem křičet a vztekat se. Měl jsem strašnou chuť do něčeho kopnout. Zavalil mě obrovský oblak frustrace.

„Na, tu máš,“ podala mi papírový sáček. Ani jsem si nevšiml, že ho celou dobu držela v ruce.

„To mám jako dýchat do sáčku!?“ Ona si ze mě vážně dělala srandu.

Zakoulela očima. „Ty jsi vážně nemožný. Na, vezmi si to.“ Se zmatkem jsem si ho od ní vzal a vytáhl z něj čerstvý, ještě teplý, kardamomový pletenec.

„Taťka je pekař,“ odpověděla na mou ještě nevyčtenou otázku. „Mám ho od něj z pekařství. Vždy mi pomůže zlepšit den, myslím, že by ti mohl pomoci.“

„Tenhle kus kynutého těsta? Na vztek? Nezlob se na mě, ale to je blbost. Maximálně když s ním mrsknou o zem.“

Poprvé jsem spatřil v jejím obličejí šok. „Tohle je moje snídaně a já ti ji dala.“

„Já tě o ni neprosil.“

Posmutněla. „Ten kus kynutého těsta je ten nejvyhlášenější kousek těsta v celé Kodani. Ale chápu, že ty dáváš přednost a hodnotu pouze věcem se značkou.“ Na to se otočila a zmizela v ranní mlze. Jen tak, bez varování, prostě odešla. Strávil jsem dlouhou chvíli čuměním na ten kousek kynutého těsta a mlhu, kde se dívka ztratila, než jsem se do něj opatrně zakousl. A WAU! V životě jsem nic lepšího neochutnal. Byl jako obláček v puse. Tu dokonalou chuť však nezpůsobilo jen to těsto a koření, ale i ten fakt, že jsem ho dostal. Ta laskavost, že mi ho i na úkor své snídaně dala.

Další den jsem čekal, jestli se zase neobjeví na mostě. A další den znovu a znovu. Měl jsem v sobě malou naději. Chtěl jsem jí poděkovat. Ona ale nepřišla. Už nikdy.

Pár dní na to jsem otevřel zprávy a málem upustil mobil na zem. Dcera nejlepšího pekaře v Kodani Yuki Christensen, podlehla následkům autonehody. Náš svět opustila po několikadenním boji v nemocnici Rigshospitalet. Upřímnou soustrast celé její rodině a všem blízkým. Těžce se mi dýchalo. Jak tu mohla jeden den být a druhý už ne? Pořád jsem před sebou viděl ty její hluboké modré oči. Rychle jsem ji zprávy zavřel. Naivně jsem věřil, že se před tím dá utéct.

Seděl jsem na studené lavičce a koukal na vodní kanál. Byl to už nějaký ten pátek. A náhle jsem ji viděl. Po hladině plula majestátní bílá labuť a usmívala se na mě. Sluníčko ozařovalo její sněhově bílé peří. Byla to ona. Yuki. Prostě jsem to věděl.

Pozorovali jsme se navzájem. „Chtěl jsem ti poděkovat,“ začal jsem. Mluvil jsem mírně a potichu, abych ji nevyplašil. „Zkusil jsem být milejší, vyčistit si vlastní vodu. A najednou mi ten svět připadá příznivější.“

Usmál jsem se. „A ještě jedna věc. Tvůj tat'ka dělá opravdu ty nejlepší kardamomové motance v celé Kodani.“

Labuť sebou zavrtěla, zamávala křídly, a pak pomalu, klidným tempem odplula pryč. A já jsem poprvé opravdu viděl.

PRÓZA NAD 18 LET

2. Ondřej Bezstarosti, Kopřivnice

Ondřej Bezstarosti

DORUČOVATEL

Jmenoval se Hugo. Listonoš. Měl třicet, žádné děti, rád četl, a když zrovna čekal, až mu přijde další kniha, bavil svou kočku drbáním na břichu. Víc by se o něm vlastně ani nedalo napsat. Možná snad jen jeho pří-běh. Respektive ten, který mu tenhle samotářský život změnil úplně od základů.

Měl na starost východní část města. Bylo rozděleno řekou, McDonaldem a nákupním centrem. Obyčejné, ne příliš velké město. Zdejší obyvatelé byli neteční, nezdravili se, zdárně se ignorovali a mimo slavností města pořádaných každoročně, se moc neshluovali.

Jezdil na kole. Neměl na sobě ani tmavomodrý kabát, ani čepici se zlatou trumpetou, ani neuhá-něl jako o závod. Být listonošem v jednadvacátém století spíše znamenalo roznášet letáky, volební pro-gramy, inzeráty a tu a tam nějakou složenku.

První z osudných dopisů doručil na jaře. Šestého května. Byl adresován jistě ženě Kovalčikové. Stál před vysokým činžákem, prohlížel si obálku. Naprosto obyčejný dopis. Nic na něm nebylo zvláštní. Písmo bylo, pravda, trochu neohrabané. Vlastně mu připomínalo jeho vlastní. Přesně jako by to psal osa-mělý třicátník někde v zakouřeném bytě, pomyslel si. Přičichl si k ní, ale žádný cigaretový dým neucítil. Jen inkoust a papír. Bylo zjevné, že se uvnitř ukrývá několik hutně popsaných stran.

Našel patřičnou schránku a pokračoval v práci...

Netrvalo dlouho. Mezi poptávkou ke koupi bytu v dané lokaci a složenky od města, objevil další dopis. Tentokrát adresovaný jistému Novákovi. Jak úžasná náhoda! pomyslel si Hugo. Taky se jmenuju Novák! Jméno bylo nadepsané červeným inkoustem. Úhledně psacím písmem. Každá smyčka vypadala jako přímo namalovaná.

A takhle to pokračovalo dál dobrý měsíc. Každý druhý den vrazil dopis do schránky ženě. Pak následně zase do schránky muži.

Jednoho dne ráno seděl v kuchyni za stolem. Kocour zrovna pořádal maso a otřel se Hugovi o nohu. Ten se zakousnul do posledního sousta topinky, kterou si připravil. Za oknem byla ještě tma. Když sousto spolknul, najednou mu cosi došlo.

Jestliže doručím dopis té ženě a za dva dny, pak doručí další muži, musí to znamenat, že si dopisují zrovna oni dva! Rozzářily se mu oči jako dítěti, které si rozbalilo narozeninový dárek.

Když prázdnému člověku vyvstane v hlavě jakýsi vyšší smysl života, najednou se k němu přikrade nějaká podivná energie. Cítil, že je součástí něčeho velkého. Prostředník lásky. Každé ráno s nadšením probíral připravené zásilky k doručení a očekával dopisy. Jeden od ní, další zase od něj. O čem si tak asi píšou? Představoval si, jak slečna Kovalčíková sedí u ranní kávy a znova si pročítá slova, která jí její milý zrovna poslal. Slova plná lásky a porozumění. Usmívá se při tom, vlasy ještě neučesané, na sobě jen noční košile. Ani se neoblékla, hned si musela přečíst dopis.

A naopak on. Jak otvírá schránku a nachází v ní důvod, kvůli kterému ji zkontroloval. Ta radost, se kterou psaní drží v ruce. Nemůže si pomoci. Určitě ne. Už ve výtahu trhá obálku a vytahuje z obou stran popsaný papír. Anebo možná dva!

Hugo byl tolik nadšený. Nejraději by se s někým z nich potkal. Jsou mladí? Sotva pracují? Nebo jde o stárnoucí lidi? Setkali se spolu vůbec? Určitě vědí, že nebydlí daleko od sebe. Proč si tedy posílají dopisy?

Bylo toho tolik, co Hugovi nešlo do hlavy.

Nadešel podzim. Měl polední pauzu. Zastavil se v parku. Vybral si lavičku s výhledem na malé jezírko. Vzal do ruky dopis, který psala Kovalčíková Novákovi. Všiml si, že

není zalepený úplně dokonale. Nedalo by to tolik práce a papír by z obálky dokázal vydolovat, aniž by ji poškodil.

Rozbušilo se mu srdce jako pubertákovi, který dostal první polibek. Rozhlédl se kolem sebe. V poledne v parku nikdo nikdy nebýval. Z pravidla se plnil až tehdy, kdy studentům končila výuka. Neměl bych. Je to proti mé profesní zásadě. Už dělám listonoše dobrých dvanáct let a ani jedinkrát jsem do žád-ného z dopisů nenahlédl. Ale tohle je jiné. Já jsem jejich součástí. Jsem prostředníkem. Amorem, který lítá od jedné schránky ke druhé. Musím přece vědět, o čem si píšou.

Vytáhnul papír. Byl jeden, ale za to opravdu popsany z obou stran. Nejdříve pohlédl na druhou stranu. Byla podepsaná dokonale nacvičeným podpisem. Před ním stála slova: S hlubokou láskou, tvá...

Přečetl si celý jeho obsah. Žasnul nad tak krásnými slovy. Na okamžik se jen opřel a zadíval na nebe. Mezi kroužícími holuby si představoval, že mu něco takového nějaká žena taky napíše. Slova obsa-hovala tolik zájmu, tolik pochopení, tolik upřímnosti!

Byly to úplně obyčejné věty, ale měly v sobě příchuť neskutečné náklonnosti. Přitisknul si papír i s obálkou k hrudi. Tolik ho to dojalo, že mu vyhrkly slzy do očí.

Nakonec psaní schoval do obálky a poctivě ji zalepil. Teď věděl. Měl potvrzeno, že se nemýlil. Na druhou stranu ho však štvalo, že nebude znát vývoj jejich vztahu. Co když se setkají? Začnou spolu bydlet a přestanou si psát? Co potom bude se mnou?

Na to nikdy nepomyslel. A teď ho to začínalo žrát každým dnem více a více. Zatímco on je doma sám, jen se svou kočkou, jinde někdo čeká na další slova plné lásky. A bez něj se nakonec i ti dva obejdou. Tak tomu prostě bude. Je to nevyhnutelné. Od chvíle, kdy doručí poslední psaní s pozváním na rande, bude všemu konec.

Kdo kdy pomyslel na ubohého listonoše?

Takhle to nemohl nechat. Musel s tím nutně něco udělat.

Zjistil si, jak nejlépe otevřít dopis, aby obálku neporušil, a pak ji dokázal i patřičně zalepit zpátky. Koupil si kvůli tomu i dobrých sto obálek, aby si to nacvičil. Nebylo to těžké. Stačilo lehce rozmočit lepi-dlo.

Každý druhý den se pak zastavoval v parku, a četl si příběh dvou neznámých lidí. Postupně zjišťo-val, co má dotyčná ráda a naopak, co dotyčný zažívá. Zjistil, kde pracují, jaké jsou jejich záliby. Z jakých pocházejí rodin. A dokonce, což bylo nejpodstatnější, že se ještě nikdy nespátřili.

Tenhle jejich vztah skrze dopisy znamenal jistý druh staré lásky. Už se nedozvěděl, kdo s tím za-čal, ale jejich dohoda byla jistá. Jestli si dokážou dopisovat jeden celý rok, sejdou se.

Jak romantické, uznal Hugo.

Od podzimu do jara studoval písmo každého z nich. Každé slovo, způsob vyjádření, jejich životy. Byl doslova posedlý jejich slovy. Záviděl jim. Tak moc, že to v něm probouzelo jistou nenávist. Okouzlení, které zažíval, bylo to tam. Štvalo jej, že se ani jednou nezmínili o něm. Přitom jen na něm záleželo, jestli se psaní doručí. Mohl dopisy pálit a s jejich láskou by byl naprostý konec! Držel jejich osudy v rukou! A jim to bylo jedno!

Šestý květen se blížil. V dopise od ženy stála zmínka o tom, že se nemůže dočkat, až se setkají. Huga, to rozpálilo doběla. Jeho osamělá mysl však přišla s východiskem.

Oblékl se už odpoledne. Ten den měl volno. Tenhle oblek, měl na sobě snad před deseti lety, když mu umřel děda. Pozoroval sám sebe před zrcadlem. Trvalo mu snad celou věčnost, než si dokázal uvázat kravatu. Zbytek času jen z okna pozoroval slunce. Čekal do chvíle, kdy zaleze za kopce a on bude moct vyrazit.

Přistoupil ke zvonkům. Zazvonil na číslo 31.

„Dobrý den. Jistý pan Novák?“

„Dobrý den. Ano. Přejete si?“ ozval se ze zvonků sotva třicetiletý hlas.

„Ano. Poslala mě slečna Kovalčíková. Mám vám něco doručit.“

„Opravdu?“

„Ano. Mohu nahoru?“

„Samozřejmě. Říkáte, že jste posel?“

„Přímo nejlepších zpráv.“

„Tak pojd'te. Je to třetí patro.“

Ozvalo se bzučení. Vstupní dveře se odemkly.

Vyšel z výtahu. Na patře bylo několik bytů. Jedny z dveří se otevřely. Hugo stál před mladíkem s plnovousem. Měl na sobě tepláky a tričko. Zrovna jedl. Žvýkal sousto večere. Listonoš si ho prohlédl.

„V obleku? To bude docela nóbl zásilka, ne?“ udivil se Novák.

„Ale to jistě. Mohu dovnitř?“

„Dobrá,“ svolil.

Zavřel za Hugem dveře. Chodba bytu byla malá. Po zdech tmavozelené tapety. Dřevěný botník. Linoleum podlahy v imitaci betonu.

„Tak, co mám očekávat od paní Kovalčíkové?“ pronesl Novák s nadšením.

„Toto!“ zařval Hugo.

Ze saka vytáhnul kuchyňský nůž, a chladnokrevně jej muži zarazil do břicha. Ten překvapením vyvalil oči. Sklopil zrak k noži, který stále ještě třímal listonoš a pak na něj.

„Myslíš si, že je to jen tak? Že je to samozřejmost? Myslíš si, že je to zábava? Dokážeš si uvědomit, jak moc mi tím ničíš život?!“ cedil Hugo mezi zuby.

Muž se mezitím kácel k zemi.

Hugo na nic nečekal. Vytáhnul muži nůž z břicha a ještě několikrát ho bodnul. Ten se mezitím svalil k jeho nohám. Sotva uviděl jeho záda, další rány mířily zrovna tam. Po linoleu se z bezvládného těla roztékala krev. Muž ještě

chvíli chrčel. V tichosti prosil o pomoc, až nakonec naposledy vydechl.

Schoval nůž do náprsní kapsy obleku, nasadil si rukavice a pokračoval do útrob bytu. Představoval si cokoliv, jen ne tak dokonale uklizené prostředí. S jeho chaotickým nepořádkem se toto vůbec nedalo porovnat.

Hledal v zásuvkách stolů, v šuplících. Hledal v pokoji, pod postelí. Pátral. A nakonec. Ve skříni. Velká hromada dopisů. Málem se neudržel a vyjekl radostí. To by tak ještě bylo, aby ho někdo ze sousedů uslyšel.

Po cestě z bytu překročil mrtvolu. Dopisy třímal v náručí. Odporoučel se pryč do tmy ulic. Celý zbytek noci pečlivě studoval všechna slova, která mu Kovalčiková poslala. Teď patřily Hugovi. Jen a jen Hugovi.

Rozhodl se napsat dopis. Moc dobře znal jeho písmo. Však se ho taky poctivě učil. Navrhl, aby se konečně setkali. Určil místo a čas. Použil obraty, které tolik četl. Taky lásku, kterou tolik sám prožíval. Už nikdy. Už nikdy se neměl cítit jako na třetí koleji. Tentokrát už ne.

Uběhly dva dny. Dopis přišel. Odpověď byla vstřícná. Plná nadšení. Za pár dní se s ní měl setkat...

Přišla domů z práce. On seděl na gauči. Hladil kočku a pozoroval nějaký seriál.

„Neuvěříš, co jsem dneska zjistila!“ zaznělo hned z chodby.

„Taky tě zdravím!“ odpověděl.

Přišla k němu. Políbila ho na tvář.

„V práci máme nějakou novou. Je Tom v pokojíku?“

„Jo. Hraje si s Legem.“

„Super. Hlavně ať to neslyší.“

„O co jde?“

„No a ta ženská z práce mi říkala, že přímo v tomhle domě taky bydlel nějaký Novák.“

„Aha?“ odtušil Hugo.

„No a prý ho tenkrát našli mrtvého. Prý ho nejspíš někdo zabil. Divné, co?“

„Nováků je strašná spousta.“ Mávnul Hugo rukou a vstal z gauče. „Dáš si něco k jídlu?“

„Mám hlad jako pes.“

„Já taky, láske. Já taky,“ odpověděl Hugo a vytáhnul z lednice plátkový sýr.

PRÓZA NAD 30 LET

1. Petra Barcziková, Frýdek-Místek

2. Jan Hanzlík, Hněvošice

3. Radka Kocourková, Valašské Klobouky

čestné uznání: Markéta Mašková Kolací, Zvoleněves

čestné uznání: Stanislav Rokos, Unhošť

Petra Barcziková**APLIKACE**

“Už jsi slyšel o té nové aplikaci, Felixi?”

Diana ani nezvedla hlavu od displeje. Její spolubydlící odtrhl oči od knihy a pohlédl na ni.

“Jaké aplikaci?”

Diana konečně přestala sledovat telefon a podívala se na Felixe.

“Jmenuje se Life. Nastavíš si tam svoje jméno, datum narození a tak, aby tě to umělo zařadit. A když jsi zaregistrovaný, můžeš pak v aplikaci žít svůj život, jak chceš. Můžeš cokoliv. Nic tě neomezuje. Ani čas, ani peníze. Prostě si děláš, co chceš.” Felix neřekl nic a znovu se ponořil do četby.

“Ale musíš si ji stáhnout co nejdřív,” pokračovala Diana.

“Dokud je zdarma.

Od neděle se bude za ni platit. A bude fakt drahá.”

Felix zastrčil ukazováček mezi stránky, aby se mu kniha nezavřela a nemusel složitě hledat, kde přestal číst.

“Na co jsou tvůrcům peníze, když můžou žít ve vlastní aplikaci, kde je peníze neomezují?”

Diana po něm šlehla pohledem. “Ty jsi jak z pravěku. Vůbec tomu nerozumíš.”

Místnost byla spoře osvětlená pouze září Dianina mobilu a malou lampou vedle Felixova křesla. Okna byla zakrytá těžkými závěsy, takže ani zvenčí dovnitř nepronikalo žádné další světlo. Dianin obličej měl kvůli světlu z displeje nazelenalý, skoro až přízračný nádech. Felix přestal číst a na moment ho napadlo, že vedle něj sedí mimozemšťan, který se jen tváří jako Diana. Nebyl vůbec jako z pravěku, jen nechápal, proč by měl mít v mobilu desítky aplikací, které vlastně k ničemu nebyly. Nejméně polovina aplikací, které si Diana nainstalovala, byla k obchodním řetězcům, kde stejně nakupovala tak dvakrát do roka. Další měla na to, aby si

mohla podle libosti upravovat fotky. Ne snad aby na nich vypadala lépe, ale aby si přidělala velký nos nebo uši, nebo aby na nich vypadala jako důchodkyně. A ještě další aplikace jí očividně radila, co dalšího si má nainstalovat. Možná měla tři nebo čtyři, které opravdu mohla k něčemu inteligentnímu použít. Většinu aplikací, které si stáhla, použila maximálně jednou.

"Tak už jsem si tam nastavila, kdo jsem. A ještě musím nastavit automatické aktualizace, abych se pak nedivila, že něco nemůžu."

Diana mluvila spíš k sobě než k Felixovi, tak se znovu pustil do četby.

"Hlavně aby ti pak v tvém novém aplikovaném životě nevyskakovaly reklamy," zasmál se Felix.

"Nejsou tam žádné reklamy."

"Teď. Ale pak to změní a nebudeš se stačit divit," ušklíbl se Felix. "A proč raději místo věčného zírání do mobilu nejdeš někam ven? Třeba s kámoškou do kavárny?"

Diana vzhledla od telefonu a vytřeštila na něj oči. Jaká pošetilost něco tak ordinárního navrhnout. Kdo by chodil do kavárny, když v aplikaci lze kavárnu změnit k obrazu svému. Budou tam přesně ti lidé, které tam bude chtít, výzdoba bude taková, jaká se jí bude líbit. A žádná servírka jí nevylije kafe do podšálku nebo na ubrus. Zákusky budou vždy čerstvé a výborné. Nikdo nebude příliš hlučný a vše bude tak akorát.

Tohle nemělo cenu Felixovi vysvětlovat, protože Felix byl vždy spokojený se životem takovým, jaký byl. I se všemi vadami a nedokonalostmi.

"V té aplikaci můžu jít kdykoliv kamkoliv a můžu tam dělat cokoliv," řekla tedy jen.

Felix potřásl hlavou a rozhodl se, že už se tohoto rozhovoru nebude dál účastnit. Raději se znovu pustil do čtení.

"Budu muset mobil nechat permanentně v nabíječce," pokračovala Diana.

Felix na to nic neřekl. Věděl, že v Dianině aplikaci nebude mít žádné místo. On a jeho pravěký pohled na svět. Diana už teď prakticky žila svůj život v mobilu, takže se nic zas tak moc nezmění. Felix si vůbec nedovedl představit, jak taková existence v aplikaci může fungovat. A ani neměl v úmyslu to zjišťovat. Uvažoval, že to bude něco jako sen. Člověku to bude připadat jako skutečnost, ale vlastně to bude jen jako. Nemyslel si, že tam bude vše podle Dianiných představ, protože by musela mít stejné představy jako tvůrce. A to je velmi mizivá pravděpodobnost. Ale snažit se tohle vysvětlit Dianě postrádalo smysl. Musela se o tom přesvědčit sama. Nejspíš se po pár dnech vrátí ke skutečnému životu a aplikace bude zapomenuta jako spousta jiných předtím. Venku za zatemněnými okny se zvedl vítr. Stromy před domem skřípaly v poryvech, které přicházely a odcházely. Znělo to trochu jako smích. Felix se otřásl.

Nebyl si jistý, jestli zimou, nebo něčím jiným.

“Tak já jdu žít svůj lepší život. Možná v příštím životě se zas uvidíme,” zasmála se Diana, když připojovala nabíječku.

Felixovi ten smích zněl stejně mrazivě jako vítr venku. “No jo, jasně,” zamumlal a pohroužil se do knihy.

Ráno skučel vítr stejně jako předešlý večer. Felix se probudil celý pokroucený v křesle. Kniha mu spadla někdy během noci na zem. Zvedl ji, vyhrabal se z deky a vydal se směrem k záchodu. U Dianina křesla, kde ležel její mobil, se zarazil. Kabel od nabíječky se kroutil přes opěradlo a ztrácel se někde za křeslem. Felix chvíli váhal, ale zvědavost mu nedala. Třeba bude na displeji vidět, jak pokračuje Dianin vysněný život.

Zmáčkl tlačítko na boku mobilu a displej se rozzářil. Upozornění, které tam uviděl, mu vyrazilo dech a na chvíli byl slyšet jen smích větru venku.

Toto zařízení nepodporuje novou aktualizaci aplikace Life. Tato aplikace už na vašem zařízení nebude fungovat.

Jan Hanzlík

VITALIJ SKAKUN

Oslavu čtyřiačtyřicetých narozenin si Vitalij představoval všelijak, ale na frontě určitě ne.

Čas si krátí vzpomínkami – na otce, který v roce 2014 odešel sloužit, na mámu se dvěma malými sestrami v náručí, jak při loučení plakala. Osm let... počítá Vitalij v duchu. Táta padl tři roky poté a Vitalij se tehdy stal předčasně hlavou rodiny. Do armády nechtěl, ale říkal si, že raději bude bojovat s Rusy o Cherson, než o dveře jejich kyjevského bytu.

Dnes už od půlnoci má hlídku. Ze zákopové pozorovatelný napíná zrak do tmy; temný pás pole a lesa lze za pomalu šednoucí noci zatím spíš tušit, než vidět.

"No.... všechno nejlepší." povzdechne si do tmy.

Osamělost noci mu pomáhá zahánět vysílačka u pasu. Z rozkazů, úsečně odsekávaných přes rádio, ale i zamlklosti spolubojovníků vnímá týdny vzrůstající napětí. To napětí znají všichni. Od pěšáka po velitele. Cvičení ruských vojsk na hranicích zažili mnohokrát a vždy museli držet bojovou pohotovost. V této mrazivé, únorové noci roku 2022, je ale něco jinak. Jako by celý svět zadržel dech a čekal, že teď se už opravdu něco stane.

I proto byla jeho jednotka poslána do obranných pozic okolo města Cherson. Hlídat, bránit a případně vyhodit do povětří jediný most dostatečně pevný na to, aby přes něj mohly projet nepřátelské tanky. Padne-li most do rukou nepřítele, padne s ním i město. Padne-li město, cesta na Kyjev bude pro Rusy otevřená.

A tak Vitalij hlídá. Hvězdy blednou, tma šedne, končí hodina vlka. Hodina, kdy je svět nejzranitelnější a zrak se mu často stáčí k východnímu obzoru.

Vyjde dříve slunce nebo tanky? přemítá Vitalij

Ze zamyšlení jej vytrhne šum vysílačky. Něco je jinak. Naslouchá a pak mu to dojde. Ustavičný mumraj slov,

reportů a rozkazů z velení najednou zcela ustal a místo něj zní z rádia pouze skřípot a praskání.

Popadne ji a zkouší tlačítka, jestli funguje a není problém v baterii. Není, vysílačka svítí a je funkční. Ale rádiový provoz byl zahlcen neustávajícím skřípotem.

Schová vysílačku za pas a otře si napětím zpocené čelo. Nezdržuje se rozsvěcením svítilny a potmě vyrazí k okopům, kde spí jeho spolubojovníci. Rukou rozhrne těžký závěs.

„Kluci, vstávejte. Něco se děje. Rybko, kurva, nesviť mi do očí a lez ze spacáku. Rádio nefunguje.“

„Ty vole, to bude jen porucha. Pořád nám dávají vybavení na hovno.“

„Sám seš na hovno, vylez ven!“

V tom stěny okopu zbělají oslnivým světlem. Vitalij se otočí za světlem a vidí, že po obloze na obzoru tančí plameny a zvedá se ohnivá koule. Pár vteřin na to je slyšet i výbuch. Rybko, kamarád a spolubojovník, konečně vystrčí hlavu z okopu. Z vedlejšího bunkru vylézá poslední voják a bratr ve zbrani, Michail. Napřímí se a pozoruje záblesky na obloze s ostatními.

V tom zachrčí vysílačka na Vitalijově opasku. Je slyšet sice každé druhé slovo, ale přeci jen, je to spojení.

„Vitaliji, Vitaliji, slyšíš mě? Jsme napadeni! Rus... zaútočili. Je ..třeba zamin...t most, jinak se přes něj Rusové dostanou. Jsou ...i kilometry od měs.. Popad...e výbuš..ny a běž... To je ..zkaz!“

Spojení se přeruší a zase je slyšet jen skřípot. Rybko a Michail běží chystat batohy s municí, výbušninami a první pomoci. Vitalij si zatím rozloží na klín mapu a ověřuje nejkratší, ale zároveň nejméně viditelnou cestu směrem k mostu. Musí u něj být dříve než Rusové.

Po krátké debatě nahazují batohy na záda, naposledy kontrolují zbraně a se zbytky tmy vyráží přes pole a mlhu směrem do tmavého lesa. Nejkratší cestou k mostu.

Krom dupotu nohou, zrychleného dechu a praskání větví pod nohama není nic dalšího slyšet. Trojice vojáků klusá tmou k hradbě stromů.

Vběhnou do lesa, který je přivítá jen tichem a temnotou. Zde ještě panuje úplná tma.

V tom se z křoví před nimi rozštěká dávka. Dávka ze samopalu.

„Job tvoju...“ vyhrkne Vitalij a spíše úlekem, než obratností padne přímo za strom. Koutkem oka zahlédne, že Michail běžící před ním dostává zásah a se zachrčením se svalí obličejem do listí.

Suché praskání výstřelu se mísí s duněním a drnčením na kusy štípaného dřeva. Slyší hvízdát střely nad hlavou, slyší je okusovat kusy stromu, za kterým se krčí a bojuje s živočišným strachem o život. Slyší chrčení Michaila.

Povystrčí zbraň tak, aby z něj nebylo za stromem nic víc vidět a začne opětovat palbu směrem, kterým tuší nepřítele. Nemá ponětí, co dělá a kde je Rybko. Než padl za strom, byl mu Rybko v patách. Vitalij zrovna přebíjí zásobník, když se ozve palba z jiného místa napravo od něj. Leknutím se znovu přikrčí. Po chvíli mu dojde, že se nestřílí po něm, ale po nepříteli.

Zbraň zacvaká naprázdno a Vitaliji dochází, že je po boji. Nikdo už nestřílel. V uších mu píská z hluku. Vzduch smrdí střelným prachem, tlejícím dřevem a krví. Chvíli se ještě krčí schovaný za stromem a pak se odváží vystrčit hlavu.

„Rybko, tos byl ty?“ zvolá Vitalij do ticha.

„Jo, já. Vylez,“ zašeptá Rybko z vedlejšího křoví. „Jednoho jsem dostal, zbytek se stáhnul. Diverzanti. Neměli bojovat s nepřítelem, ale vyvolat zmatek. Jdu prohledat mrtvého, ty zkontroluj Michaila.“

Vitalij se napřímí a rozhlédne. V hlavě mu hučí a ve vzduchu se vznáší opar střelného prachu.

Zrak mu padne na Michaila, obličejem zabořeného v listí, batoh přepadlý přes hlavu.

Chytí jej za rameno a otáčí na bok. Hledí na něj obličej s prázdnýma očima. Potrhaná neprůstřelná vesta zachytila dvě střely, ale třetí už zasáhla krk. Michail ztratil vědomí dříve, než dopadl na zem. Pro něj teď nemohli nic udělat. Strhne jeho psí známku z krku a strčí si ji do kapsy.

Vitaliji dochází, že teď už se nemá smysl skrývat. Kdo je v okolí, střelbu slyšel a ví, že tady jsou. Musí vyrazit z lesa na hlavní cestu – otevřenou, nebezpečnou, ale nejrychlejší k mostu.

Z ukořistěné vysílačky zachycují útržky zpráv: tanky se chystají vjet na most. Do cíle jim zbývá sotva kilometr. Noc ustoupila a už je neschová. Teď už rozhoduje jen rychlost. Rozbíhají se po asfaltové cestě. Žádné krytí, žádný čas. Možná to stihnou.

Pak se to ozve – to zuřivé, kovové bzučení. Zuřivé jako roj sršňů. Znamená jediné. Dron.

„FPV!“ křikne Vitalij a vrhá se po hlavě do příkopu. Rybko uklouzne na šterku, spadne na cestu. Dron narazí do země za něj.

Výbuch rozechvěje vzduch, šrapnely i kusy kamení se rozletí všemi směry. Rybka zasáhne do obou stehů. Vitalij, omámený výbuchem, ale jinak nezraněný k němu přiskočí k a začne s kontrolou zranění.

„Jak to vypadá, Vitaliji? Kde mě trefili? Já nic necítím.“

„Není to tak hrozné, Rybko, nohy máš. Nic netrefilo tepnu. Zaškrtním ti to, přežiješ.“

„Ale dál stejně nemůžu.“

„Vlez si do díry támhle na kopci. Nech si u sebe vysílačku a dalekohled. Pokud se mi podaří vyhodit most, přijdu pro tebe a najdeme pomoc. Pokud ne, musíš sám. Bud' na příjmu, kdyby cokoliv, hlas mi to.“

Vitalij popadne batoh. Vyndá z něj vše zbytečné a po vrch jej nacpe výbušninami a odpalovacím zařízením. Vybíhá a nechává Rybka v díře za sebou.

Teď už vidí most. Ranní obloha pozvolna odhaluje tmavé siluety tanků na jeho konstrukci. Mlha nad řekou se mísí

s kouřem z výfuků obrněnců. Nad hlavou monotónně bzučí další dron – tentokrát výše. Pozorovací. Znamená to jediné: vědí o něm.

Skáče ze stráně k řece. Dopadá do prudkého svahu, až jej píchne v kolenu a skutálí se dolů. Zastaví se na zádech. Vidí most nad sebou. Dron nikde, ale za to si na něj ukazují vojáci a míří své zbraně. Přes protest obou kolen se zvedá a schová se pod most k pilíři. Celý most drnčí pod pásy tanků a do hluku strojů se přidávají i výkřiky vojáků.

Shazuje ze zad batoh. Rozepíná zip. Nálož, dráty, spouštěč. Připíná výbušniny ke sloupu a natahuje drát. Popadne spouštěč a chystá se ustoupit. Když se vynoří zpoza mostu, zapraskají výstřely. Beton se před ním tříští a kousky kamene jej zasahují do obličeje. Dojde mu, že už to dál nejde.

Vnímání se najednou zostří, myšlenky pročistí.

Uvědomění toho, že je v pasti, celou situaci paradoxně zjednodušuje. Doposud nevěděl, jak se mu podaří odsud dostat.

Ted' už to ví.

Nijak.

Vrací se k pilíři mostu. Popadne vysílačku a tiskne jí k popraskaným rtům.

„Rybko, slyšíš mě?“

„Slyším, Vitaliji, slyším.“

Hlas se mu třese, v pozadí je slyšet vzdálený rachot.

„Most vyhodím, ale ty se musíš stáhnout sám.“ Vitalij se odmlčel. „Řekni mámě a sestřám...že jsem to zvládl.“

Poslední nádech, jako před tím, než skočíš do neznámé vody.

Palec zmáčkne spoušť.

Rybko svírá ztichlou vysílačku v ruce. Neschopen si připustit, co ta slova znamenala. Doznívá výbuch a už slyší jen tlukot svého srdce. V dálce, pod kopcem, se do vzduchu zvedá zvířený prach, zbytku mostu, tanků a Vitalijova duše.

Svým obětavým činem Vitalij výrazně zpomalil postup ruských vojsk a získal tak potřebný čas pro lepší rozmístění ukrajinských vojenských jednotek. Dva dny nato bylo Vitaliji Skakunovi posmrtně uděleno nejvyšší ukrajinské vyznamenání – Hrdina Ukrajiny.

Radka Kocourková

CESTA

Přede mnou se otevřou dveře prosklené nádražní budovy. Vstoupím a dlouze se rozhlížím. Je parný letní den a všude okolo se míhají cestující s obrovskými zavazadly. Halou se rozléhá hlasitý šum a z dálky se line vůně kávy z automatu. Nástupiště čtyři, opakuji si pro sebe, zatímco hledám směr, kterým se vydat. Loktem pravé ruky si otřu krůpěje potu z čela. S plnou taškou a pracovním notebookem projdu budovou podél menších obchodů k východu.

Venkovní nástupiště se plní lidmi. Zamířím k ceduli s číslem čtyři, u které se nachází dvě dřevěné lavičky. Na jedné z nich spatřím kousek místa, a tak zmožený vedrem přistoupím blíže: „Máte tady volno, prosím?“

Tmavovlasá dívka jen lehce pokývne hlavou, aniž by mi věnovala větší pozornost. S úlevou si přisednu a odložím své věci na zem. Povolím si těsnou žlutou kravatu na škrobeném límci. Vyhrnu rukáv saka a podívám se na hodinky.

„Nevíte, slečno, jestli už jela devítka?“ obrátím se zdvořile na dívku a kapesníkem si otřu zpocené spánky. Ale ani tentokrát nepřichází žádná odpověď. Neznámá dívka mlčky sedí a zamyšleně upírá zrak někam daleko před sebe. Na sobě má krátké karmínové šaty ke kolenům, které odhalují opálené nohy a štíhlá lýtka. Zblízka sleduji její výrazný profil a dlouhé kadeře, které se vlní kolem obličeje. Nervózně chodidly přešlapuje z paty na špičky. Jedna ruka leží položená na velkém kufru, v druhé ruce svírá značně opotřebovanou knihu. Na jejím hřbetu čtu nápis Na cestě.

„To je Kerouac?“ neovládnu svoji zvědavost, i když opět riskuji trapné ticho. Mladá dívka se ke mně po chvilce překvapivě otočí. Naše pohledy se konečně střetnou, a já jí tak mohu lépe vidět do tváře. Nos je posetý drobnými pihami a černé linky lemují její kaštanové oči s hustými řasami. Rty jsou úzké, ale hezky vykrojené.

„Vy jste tu knihu četli?“ ozve se jemný hlas.

„Před pár lety, k maturitě. Ale dobře si ji pamatuji. Tehdy mě lákalo procestovat svět,“ odpovím s mírnou nostalgií.

„A procestoval jste?“ dívce se rozzáří oči plné očekávání.

„Ne,“ zakroutím hlavou.

„To je škoda,“ řekne kráska posmutněle. „Co se stalo?“

„Neměl jsem na to peníze a poté ani myšlenky. Dostal jsem se na vysněnou vysokou, jenže se nakonec ukázalo, že se se svým oborem moc neuživím. Takže teď dělám práci, kterou nemám rád, a jedu na služební cestu, kam se mi ani trochu nechce ... Někdy holt asi není vše tak romantické jako v knihách,“ pokrčím rameny.

Dívka celou dobu bedlivě naslouchá a dívá se na mě svým odzbrojujícím kočičím pohledem. V jeden okamžik si dá pramen vlasů za ucho, ve kterém se žlutě zablýskne náušnice ve tvaru slunečnice. Vlasy jí zavoní po heřmánku.

„To mě mrzí,“ hlesne dívka. „A co vám brání splnit si sen teď?“

Tato otázka mě poněkud zaskočí. Přiznám se, že jsem nad tím doteď znovu nepřemýšlel.

„Sám nevím,“ odpovím upřímně. „Asi obavy z toho, že ztratím určité jistoty.“

„Chápu,“ v hlase dívky se ozývá lehký náznak zklamání. Pohodí vlasy na stranu, a odkryje tak svoji nádherně protáhlou šíji. Prohlíží si okolí nádraží.

K nástupišti mezitím přijíždí autobus s číslem šest, do kterého nastoupují cestující. Oba je pozorujeme, dokud nezmizí uvnitř autobusu. Několik z nich se ovívá novinami jako vějíři. Je bezvětří a slunce ještě pořád nepřestává ukazovat svoji sílu.

„A kam cestujete vy?“ ptám se na oplátku zase já.

„Nevím,“ řekne dívka. „Původně jsem plánovala jet prvním náhodným autobusem, který přijede. Pak jsem se rozhodla pro ten, který pojede ze všech nejdál.“

„Jste odvážná,“ neskrývám svůj obdiv.

„Těžko říct. Možná jsem odvážná, možná zbabělá. Anebo jsem prostě jen blázen,“ pousměje se dívka a dlaní něžně přejede po obalu knihy. „Utíkám někam, kde bych mohla začít odznova.“

„I k tomu je potřeba hodně odvahy,“ snažím se ji podpořit. Dívce se zalesknou oči: „Jak píše Kerouac, cesta je život. A ten je o neustálém putování a hledání. Myslím, že ve výsledku můžeme litovat jen věcí, které neuděláme.“

Odmíchneme se. Blíží se další autobus. Dívka schová knihu do kufru a pomalu se zvedá: „Můj autobus už je tady.“

„To jsem rád,“ popadnu své věci ze země.

„To není vaše devítka, ještě máte čas,“ upozorní mě dívka roztomile.

„Já vím,“ uklidním ji a hodím si zavazadla na ramena. „Rozmyslel jsem si to. Aspoň vám pomůžu s tím velkým kufrem.“

Oba se pousmějeme. Zadíváme se na sebe, jako by okolo nás v tu chvíli nic jiného neexistovalo. Stoupneme si k okraji perónu a čekáme, až autobus zastaví. Jakmile nastoupí poslední cestující, dveře autobusu se zavřou. Nástupiště se opět začíná plnit lidmi.

Markéta Mašková Kolací

NEVÍŠ, KDO JSEM

„Je divná.“

Přede dveřmi do sdílené kuchyňky se zastavím tak prudce, až podrážky mých bot zavržou o koberec. Myslela jsem, že tu nikdo nebude. Vlastně jsem s tím tak nějak počítala, protože obvykle mám celou místnost pro sebe.

„Jak jako divná?“ zeptá se nechápavě Soňa, jedna z mých kolegyň. A podřízených.

„Vždyť pořád mluví jen o práci. Vedla si s ní snad někdy obyčejnej rozhovor, já nevím, třeba o rodině? Koníčkách? Má vůbec chlapa? Děti? Nechodí na žádné firemní akce, které jsou dobrovolné. Je v kanceláři první a téměř poslední odchází. Nezlob se na mě, ale to prostě není normální,“ odvěti podrážděně Kateřina. Má nejvzpornější podřízená, která od svého nástupu bezpochyby doufala v povýšení, kterým jsem nakonec byla nečekaně obdařena já. Samozřejmě nečekaně viděno její optikou, já ho očekávala, protože jsem si za ním tvrdě šla už dva roky. Dlouhých sedm set třicet dní, kdy jsem svému nadřízenému nezavdala jediný důvod, proč bych pro post manažerky jednoho z IT týmů nebyla vhodná.

„Tak je asi asociální, no. To není trestný čin.“ Ze Soniny intonace cítím nezájem. S ní jsem doposud žádný větší konflikt neměla, což se o druhé zmíněné říct nedá.

„Chová se k nám jako kráva. Měla by zvolnit, trochu jí ta vedoucí pozice leze na mozek.“ Překvapí mě, že se mě Kateřinina slova vůbec nedotknou. Kdyby jen věděla, proč to všechno dělám, nejspíš by jí zaskočila jedna ze solených mandlí, které každý den svačím.

Zbytek rozhovoru bych si sice ráda poslechla, ale letmý pohled na hodinky mi prozradí, že přesně za tři minuty mám být v kanceláři pana nejvyššího. Každotýdenní schůzka jeden na jednoho s vedením je novinkou z loňského roku. Pro mě

rutina. Já nedělám chyby a Řeháček to moc dobře ví. Tíše se otočím a vyrazím k rohové prosklené buňce napravo. Za chůze si všímám všech kolegů. Nikdy se mi moc nezamlouvala strategie kanceláře jako místa, které kombinuje aktivní činnost (za kterou nás koneckonců platí) a zábavu či odpočinek. K tomu má sloužit domov, ne? V mém týmu platí jasná pravidla. Nikdo nemusí pracovat do úmoru, takové cíle si, navzdory Kateřininým neustálým stížnostem, nedáváme. Ale není přípustné strávit polovinu pracovní době na obědě/kafi/cigárku/pokecu s ostatními. Ne pode mnou.

„Mirko, posad'te se.“ Řeháčkův parfém je na můj vkus příliš intenzivní. A vůbec k němu nejde. Vybíral si ho sám, nebo jde o dárek od jedné z jeho přítelkyň? Já vidím všechno, i to, co nechci. „Tak jak se daří vašemu týmu?“ Papíry, doposud ležící volně na stole, hlasitě zašustí, když je vezme do rukou. Dělá, že je studuje, ale já vím, že to jen předstírá. Už dávno má přehled o všem a všech.

„Jsem přesvědčena, že tento měsíc nadprůměrně. Ve sprintu jsme splnili všechny důležité tickety. Refinementy nám běžící ukázkově, což vám jistě může potvrdit i Nancy, která se dvou zúčastnila.“ Mluvím klidně a vyrovnaně. Za svou práci si stojím, takže toto setkání považuji pouze za formalitu.

„A co Kateřina?“ odloží dokumenty a zadívá se mi zpříma do očí.

„Odvádí dobrou práci.“ V tomto nelžu. „A pracujeme na jejím problému s autoritami.“ V tomto lžu, jako když tiskne. Není na čem pracovat, má problém jen se mnou. Předpokládám, že pokud ho bude mít i nadále a bude to dávat hlasitě najevo jako doposud, vyřachuje se ze hry sama. S ní si ruce špinit nehodlám. S ní ne. Řeháček spokojeně pokývá hlavou.

„Skvělé. Věřím, že vše bude takto pokračovat.“ Ono nevyslovené „nebo si o příplatku za vedení týmu v této firmě už můžete nechat jen zdát“ vyplouvá na povrch jako bramborové noky mé babičky. „Ostatně nezapomeňte na motto naší HR – Všichni jsme uvnitř zlaté slunečnice!“ Hlasitě se zasměje, ale nedokáže skrýt výsměšný tón.

Zbytek dne strávím plněním vlastních úkolů. Nemůžu si nevšimnout, jak mě Kateřina neustále koutkem oka pozoruje. Jistě čeká na jakékoli mé pochybení. Nebo na další důkaz, že jsem divná, který by následně mohla vášnivě vylíčit někomu u kávovaru. Dnes se tím obzvlášť bavím. Je pátek a čeká mě náročný víkend, navíc musím cestou domů ještě nakoupit. Kam jsem jen dala ten nákupní seznam?

„Katko, ten ticket z pondělka jsi ještě nestihla?“ řeknu jen tak mimochodem, když se začne v 17:04 balit. Vidím, že pauzu na oběd dnes do pracovní doby nezapočítala. Nevadí. „Ne. Dodělám ho v pondělí.“ Zdá se mi to, nebo to znělo až podbízivě? Kývnu na souhlas a stočím zrak zpět k obrazovce notebooku. Já tě taky sleduji, má milá.

Z kanceláře odejdu přesně v 18:30. Nepřijde mi to jako nějak extra pozdě. Nasednu do zánovního auta, které jsem si pořídila z našetřených peněz. Na své cesty potřebuji spolehlivé vozidlo, nemůžu si dovolit zůstat někde viset. Cesta do supermarketu plyne pomalu, ostatně jako každý všední den v dopravní špičce v Praze. Nevadí mi to, ráda si poslechnu další díl oblíbeného podcastu.

Nákup mi zabere další hodinu. Nemůžu rozluštit několik položek na seznamu. Tiskací písmo by jistě pomohlo, ale nakonec na to přijdu. Z regálů vezmu i pár dalších věcí, které na lístečku nejsou, dělám to tak pokaždé. Makový závin, na ten nesmím zapomenout.

„Přispějete na opuštěná zvířata?“ zeptá se mě rutinně pokladní. Věnuji jí co nejupřímnější úsměv.

„Já už přispívám jinak.“ Víc nic. Pokrčí rameny a dál markuje můj nákup. Kolik z toho, co bych zaplatila, by se k těm zvířatům skutečně dostalo? Už nejsem ani trochu naivní.

Cestou k autu mi na mobilu cinkne několik upozornění na odchozí platby. Částka 3 500 Kč byla právě odeslána na účet... Spokojeně vydechnu. Po příjezdu do bytového domu, kde žiji, se obloukem vyhnu výtahu a do třetího patra vyjdu po schodech. Jednou krátce zazvoním u oprýskaných dveří, které se téměř vzápětí otevřou.

„Mirunko, už jsem tě čekala! Moc ti děkuji, stačily ti tentokrát peníze? Nebo ti něco doplatím?“ Shrbená stařenka s vlasy bílými jako sníh a řídkými jako chmýří pampelišky mě něžně pohladí po ruce. A já jako obvykle zalžu:

„Nic mi nedlužíte, paní Kynská. Dokonce jsem měla štěstí na pár akcí, tak jsem vám vzala i něco mimo seznam.“ Pokusím se o uličnické mrknutí. Výraz v její tváři zjihne.

„Makový závin?“ splyne jí ze rtů. Přitakám, omluvím se, že jsem unavená, a slíbím, že na kávu určitě v nejbližších dnech zajdu. Zbylá dvě patra pak vyběhnu agilněji, než bych při své profesi tipovala, a konečně odemknu dveře do svého bytu.

„Jsem doma!“ Rozsvítím v zádveři a čekám, až mě přivítají jednotliví členové rodiny. Jako první přiběhne se štěkotem slepá Helča. Za ní se přikulhá třínohá seniorka Bára a od nejnovějšího člena party, pod vlivem dobíhající antibiotické kúry stále ještě slabého Lišaje, se dočkám hlasitého mňouknutí z obývacího pokoje. Zbytek naší rodiny tvoří ještě 18letý papoušek a 2 želvy.

Krátké venčení a vydatná večeře nám všem udělají dobře, a tak se rozhodnu uvařit si konvici čaje a rozsvítím lampičku na pracovním stole, který mi spolu s veškerým počítačovým vybavením zabírá skoro polovinu ložnice. Jenže k tomu, čemu se ve volném čase věnuji, všechny ty vymoženosti potřebuji. Bez nich bych nedokázala nic.

Veggie135: Kdo muze v nedeli na rychlou akci do velkochovu? Mam tip, ale potrebujeme video/foto dukazy.

ZeruListi: Pristi tyden bude zatah v mnozce, muze nekdo poskytnout docasku?

Projíždím skupiny a chaty, kterých jsem členem. Porovnávám termíny se svým kalendářem a plním dosud prázdná okénka. V levém horním rohu mi vyskočí nové okno konverzace. Čekala jsem, že se dnes ozve.

Lovkyne_uchylu: Ahoj, máš pro mě něco?

Kliknu na složku, kde mám připravené všechny shromážděné materiály. Printscreeny, dohledané osobní údaje a spoustu dalšího bahna a všechno jí odešlu.

Slunečnice. To určitě.

Stanislav Rokos

PÁTÁ LAVICE

To, co se mi stalo, bylo jak z nějakého přísloví. Nechtěl jsem platit, a proto jsem později zaplatil mnohem víc. Snad i příliš, ale nejsem momentálně schopen objektivního úsudku. Jsem totiž příliš zainteresován. Ale nechci nudit svými úvahami. Zkrátka vypovím, co se mi tenkrát přihodilo.

Bylo léto a byla neděle. Šel jsem to dopoledne kolem chrámu, do kterého jsem se vždycky chtěl podívat. Velmi mě totiž zajímala architektura historických staveb. A chrám Sv. Šimona patřil mezi gotické skvosty. Při vstupu se vybíral poplatek, který byl samozřejmě oprávněný, ale já jsem díky své přehnané spřívosti nechtěl platit.

A tehdy, v neděli, když farář zval ke mši, jsem se připojil k procesí a předstíral, že jsem věřící, ačkoli jsem bytostný ateista. Při mši se totiž za vstup neplatilo. Usdl jsem do lavice, v koutku duše rozesmátý, jak pěkně jsem na celou situaci vyzrál. Zatímco skuteční věřící kolem mě otvírali modlitební knížky a ševalily první slova žalmů, já se kochal historickou nádherou, hltal pískovcové klenby a obdivoval barevnou škálu okenních vitráží. Zadarmo. A hned mě taky napadlo, jak pěknou metodu jsem si vymyslel. Kolik jen chrámů a kostelů ještě v budoucnu takhle navštívím. Každá metropole Evropy má své největší svatostánky zpoplatněné. Ale pro mě ne. Já je se svou metodou navštívím bez placení. Mše začala. Pozoroval jsem oltáře po stranách, sochy svatých, lesklé píšťaly varhan. Když jsem se chtěl vyklonit z lavice, abych lépe viděl, otočil se na mě člověk sedící ve vedlejší řadě. Jeho pohled byl přísný a varovný. Připomínal psa, který vyčmouchal škodnou. Narychlo jsem sáhl do police před sebou a vzal do ruky malou černou knížečku. Byla ohmataná, obal odřený od častého používání, jeden roh chyběl úplně. Otevřel jsem ji a předstíral svůj zájem o verše. Ostatní četli doopravdy. Myslel jsem si, že splynu s davem,

ale ovčák mě hlídal, po očku sledoval. Pokaždé, když jsem napřímil hlavu, on udělal totéž. Znervózňovalo mě to. Nevěděl jsem, jak to v kostele chodí. Znal jsem a opravdu miloval architekturu, ale na mši jsem byl poprvé. Co když tu mají své lidi, kteří dohlížejí, jak se lidé modlí? Chrámem zaznělo sborové „Amen“ a mně došlo, že schůzka s Bohem má svá pravidla, která - oproti mně - ostatní znají. Polekal jsem se, že mohu být z kostela vyveden. Letmo jsem mrkl k jinému sousedovi po mé pravici, abych věděl, která stránka bude následovat. Nalistroval jsem ji. Písmo bylo malé, takřka nečitelné. Zvedl jsem knížku blíže k obličejí, ale text byl ještě menší, písmenka se rozpíjela před očima, věty utíkaly do stran.

„Co se to děje?“

Vzhlédl jsem k oltáři a pak jsem se opatrně podíval i do uličky, kde hlídal ovčácký pes. Už na mě čekal. Jeho pohled byl přímý a drsný. Rty měl stažené. Nepromluvil, to ne, ale jeho tvář jako by sama prozrazovala, co si myslí - máme zloděje, na hranici s ním! Zachvácen panikou jsem křečovitě sevřel modlitební knížku, v níž jsem hledal záchranu a přitom v ní nedokázal číst. Bylo mi zle. Žaludek se mi obracel. Nohy a ruce se mi třáslly. Najednou všichni povstali. Farář pronesl několik slov, věřící odpověděli „i s tebou.“ Pak usedli. Já udělal, sice s mírným zpožděním, to samé. Najednou jsem si uvědomil, že mše trvají obvykle hodinu možná dvě. Se slzami v očích jsem se zahleděl do knihy žalmů. A v ten okamžik se to stalo. Celý kostel zmizel, stejně tak lidé v něm, lavice, oltář, chlad kamenné podlahy. Přemístil jsem se do míst, nedaleko domu, v kterém jsme bydleli, když jsem byl malý. Mohlo mi být něco kolem sedmi let. Stál jsem v koutu naší zahrady, před vysokou zdí, která ji obepínala. Přede mnou se choulilo kotě. Bylo staré jen několik týdnů, roztomilé, bezbranné, ještě pilo mateřské mléko. Svým mňoukáním se snažilo dovolat své kočičí matky. Ale ta byla daleko. Ležela v košíku v naší předsíni, kde se kolem ní potulovala další koťata. Hrála si mezi sebou nebo spala. Také jsem si chtěl

s někým hrát, a proto jsem to jedno kotě sebral a ukryté pod mikinou jsem ho pronesl do zahrady. U zdi jsem ho vytřepal na zem a pak z nejbližší lísky utrl zelený šlahoun. Myslel jsem si, že to maličké vydrezuruji, jako to dělají v cirkuse. „Sedni, lehni, přeskoč,“ sypal jsem povely. Jenže kotě nechápalo vůbec nic. Jen na mě civělo. A tak jsem švihl, jako jezdec popohání koně. A pak znovu a zas, až se přede mnou schovalo do trávy a svým pláčem volalo maminku... Napřáhl jsem se, když jsem zaslechl za sebou kroky. Prut jsem rychle zahodil. Byl to můj otec. „Co tu děláš?“ Zeptal se. Zalhal jsem, že jsem našel kotě, asi se zaběhlo. U večere jsem dostal pochvalu, jaký jsem všímavý chlapec, zachránce. Nikdy jsem se ke svému činu nepřiznal, a vlastně na něho zapomněl, až nyní...Seděl jsem v lavici, lidé kolem mne se začali zvedat. Mše skončila. Teprve nyní jsem si uvědomil, že mám úplně mokré tváře. Vystoupil jsem do uličky a upravoval si vlasy a oděv. Hledal jsem ovčáckého psa, ale byl pryč. Nakonec jsem se vyloudal mezi posledními. V tom mě někdo stiskl za rameno. Byl to farář. Otočil jsem se a on ukázal na knihu, kterou jsem stále svíral v dlani. Podal jsem mu ji.

„Přijďte příští neděli,“ řekl a já mu to slíbil. O dvě ulice dál jsem se svému slibu ušklíbl.

Kdepak já a mše. Zeměkoule se ještě netočí naopak. Jenže další neděli jsem byl v kostele první. Ten zážitek z minulého týdne mi nedal spát. Chtěl jsem tomu přijít na kloub. Byl jsem ateista, všechno takzvaně nadpřirozené se dalo, dle mého názoru, vysvětlit. Našel jsem svou lavici a stejně tak i knihu. Farář ji vrátil na místo, kde byla. Poznal jsem ji podle chybějícího rohu. Otevřel jsem ji a čekal, až začne mše. Tentokrát jsem ovčáka nezahlédl. Ale bylo mi to jedno. Soustředil jsem se na knihu, našel jsem příslušnou stranu, písmenka se rozpila, věty utekly do stran...byla tma, nedaleko bublal potok. Byl jsem schoulený v brázdě u cesty. Vraceli se a drželi se za ruce. Tušil jsem, co dělali, a žárlil jsem jako nikdy předtím. Jmenovala se Tereza a on Petr.

Znali jsme se dobře, nebylo to první léto, které jsme strávili společně na táboře. Jenže tentokrát to bylo jinak. Něco krásného a přitom hořkého se vloudilo mezi nás tři. Láska. Já myslel, že bude milovat mě, ale ona si vybrala mého nejlepšího kamaráda.

Prošli kolem, já zadržel dech, ale možná to ani nebylo třeba. Měli smysly jen jeden pro druhého. Doprovodil ji k řadě stanů, které patřily dívčímu oddílu. Pomohl jí nadzdvihnout zadní plachtu a ona vlezla dovnitř. Věděl jsem, kudy se Petr bude vracet. Do našeho kruhu nešlo takhle večer projít hlavní cestou. Hlídky by ho předvedla vedoucímu. Šlo to jen potají, oklikou přes les. Vracel se a byl veselý. Já měl v ruce kámen. Hodil jsem a on se chytil za hlavu a spadl na zem. Na víc jsem nečekal. Utekl jsem. Vrátil jsem se do stanu a zachumlal do spacáku. Čekal jsem, že Petr přijde, že bude otřesený, možná mu poteče krev, ale že přijde. Jenže nepřišel. Jeho místo na protější pryčně zůstalo prázdné. Chvilí jsem si s tím lámal hlavu, ale pak jsem usnul. K ránu mě probudila píšťalka. Hlídky jeho tělo objevila se svítáním. Byl v bezvědomí. Při večerním nástupu nám oznámili, že Petr nešťastně upadl a zranil se. Nikoho ani ve snu nenapadlo, že by někdo mohl být tak nepřátelský, aby ten kámen hodil. Do tábora se již nevrátil. Utrpěl těžký otřes mozku, navíc značně prochladi. Jeho stav byl dost vážný. Později jsem se dozvěděl, že se musel znovu učit mluvit a dokonce chodit. Strávil v nemocnici celý další rok. To bylo dost času, abych Terezu přivedl na jiné myšlenky. Utěšoval jsem ji jako přítel. Věřila mi...

„Vy jste opravdu zbožný člověk.“

Před mojí lavicí stál farář. Uvědomil jsem si, že mám hlavu v dlaních a dlaně, že mám dočista mokré od slz.

„Omlouvám se,“ zadrmolil jsem a knihu vrátil do police. Urychleně jsem opustil kostel.

Další dny v týdnu jsem trpěl značným vyčerpáním. Toužil jsem po spánku, ale jakmile jsem usnul, hned mě probudili zlé sny. Vzpomínky na mé hříchy se začaly zjevovat náhle

a s intenzitou světelného ohňostroje. Vybuchly, rozzářily se, až oči zabořely, a zase zhasly. A to prosím bez knihy, bez magické formule, jen tak, skrze obyčejné sny. Rozhodl jsem se svých návštěv kostela zanechat. Dost bylo jitření starých ran, říkal jsem si.

V neděli jsem vstal a uvařil si kávu. Mše začínala za hodinu. Sedl jsem si do křesla a pustil si hudbu z rádia. Otevřel jsem okno, ale protože se rozpršelo, tak jsem ho zase zavřel. Začal jsem neklidně přecházet po pokoji. Mezitím uběhlo deset minut. Pak celá půlhodina. Více moje nervy nesnesly. V rychlosti jsem se oblékl a v předsíni popadl deštník.

Dostavil jsem se těsně před začátkem. Ministranti již stáli vedle hlavního oltáře. Mé místo bylo pochopitelně obsazené. Zaujal je muž v odrbaných hadrech, snad žebrák, který se jen přišel schovat před deštěm. Našel jsem si místo o několik řad vzadu. Ale jakmile jsem dosedl, hned jsem vstal a přispěchal k žebrákovi a požádal ho o knihu žalmů. Podíval se na mě a pak do okolních lavic.

„Jsou všude, proč chcete tu moji?“ Opáčil a hned ji také sevřel do svých špinavých rukou.

Spatřil jsem utržený roh.

„Mám v ní některé pasáže podtržené,“ zalhal jsem.

„Aha,“ zamumlal již poněkud nepřítomně a žaltář mi podal. Rychle jsem po něm chňapl. Vrátil jsem se do své řady, ale v tom mě napadlo, že nedělám správně. Co když se ten nebožák bude chtít pomodlit, zazpívat. Sáhl jsem pro jinou knížku a donesl mu ji. Svou, s utrženým rohem, jsem měl u sebe. Muž knihu přijal, dokonce se usmál. Považoval jsem věc za vyřešenou. Následně mše začala. S otevřenou knihou jsem čekal, až se dostaví mimovědomí. Jenže tentokrát zůstal text pevný, neměnný, kostel a lidé přítomní, hlas faráře zvučný. Ale něco atmosféru přece jen mírně narušovalo. Byl to pláč muže v odraných šatech, toho, s kterým jsem vyměnil knihu. Plakal, a dokonce ještě před koncem vstal a s tváří ztrhanou vzlyky vyběhl z kostela. Pochopil jsem. Zjevení neproudilo skrze knihu. Mohlo za to

místo, konkrétně pátá lavice, hned z kraje uličky. Tam se zjevoval Bůh, stvořitel, či pokušitel, lhostejno kdo, se jménem, nebo bez něj, ovšem jistě s klíčem od klenotnice vzpomínek. Teorii jsem si ověřil následující neděli. Tentokrát jsem přišel do kostela včas, a v nepozorované chvíli proházet modlitební knížky. Posléze jsem se usadil nedaleko páté lavice. Tu obsadila mladá dvojice. Žena byla v pozeňnaném stavu, asi v šestém měsíci. Muž, zřejmě její manžel, jí láskyplně hladil dlaň. Ozval se zvuk varhan a počáteční zpěv. Promluvil kněz. Dvojice se chopila knih. Nalistovali příslušné stránky a začeti se. Sborové „Amen.“ Žena se zachvěla. Viděl jsem, jak jí prudce vytryskly slzy. Přitom se držela za břicho. Po zbytek mše byla jako v transu a když mše skončila a její muž se ptal po příčinách; jen na něj s hrůzou vytřeštila oči. Pár vteřin na to omdlela, museli zavolat lékaře a vynést ji na nosítkách. Později se ke mně doneslo, že se svému manželovi přiznala k nevěře. Rozvedli se s ní. Nakonec, všemi opuštěná, porodila mrtvé dítě.

Vzal jsem si v zaměstnání dovolenou a začal pátrat v archivech. A našel jsem pár případů, v nichž se někteří lidé zmiňovali, že kostel, jakési vidění v páté lavici, je přímělo k pokání. Také jsem našel pár nekrologů. Ty patřily těm, co se rozhodli zúčtovat se svou minulostí nadobro. Ať tak či tak, zaujalo mě to a pohltilo natolik, že jsem následující rok nevynechal jedinou mši. Přitom jsem zjistil, že již nestojím o odkrývání svých vlastních prohřešků z minulosti. Ale že mě baví, doslova zvrhle těší nahlížet do života jiných. Sedával jsem v různých částech kostela a sledoval dění v páté lavici, jako kdyby to bylo nějaké nebeské pódium. Kolik jsem jen viděl slz, hořkých, bolestných a úpěnlivých. A místo aby ve mně probouzely lítost, stával se pravý opak. Skýřaly mi potěšení. Jako narkotikum. Hltal jsem slzy, jako žiznivý člověk polyká doušky studené vody. Stal se ze mě upír lidského trápení. Naprosto jsem své zábavě, jakkoli odsouzeníhodné, propadl. S každou další nedělí jsem vyhlížel svou příští obět. Bude to muž, žena, dítě? Již s ranním rozbřeskem jsem se nemohl dočkat, až se stane ten zázrak.

Až se dotyčný zlomí v zrcadle své paměti. A zapláče. Božíčku... taková krása.

Tahle báječná doba trvala pět let. Od neděle k neděli, ode mši ke mši, od zázraku k zázraku. Musím se přiznat, měl jsem se náramně. Jako dobře živené prasátko. Netloustl jsem do šířky těla, ale do hloubky nitra. Netrápil mě jediný stín, jediná špatná myšlenka. Nic nemohlo pokazit moji dobrou náladu. Měl jsem svou drogu, svou kostelní zábavu. V zaměstnání jsem vystoupal rychle vzhůru. Přeskočil jsem přitom několik kolegů, kteří by si povýšení zasloužili více nežli já, ale ani se na mě za to nezlobili. Vlastně mi úspěch ze srdce přáli. Byly to skvělé časy. Považte... díky slzám.

A pak se to zadrhlo. Způsobila to jedna hloupá bouřka. Vítr se opřel do střechy kostela, zalomcoval několika taškami, ale hlavně krovem, který se propadl doprostřed chrámu. Svatostánek zavřeli. Od nynějška nebyl bezpečný. V neděli jsem na dveřích našel oznámení, že mše se slouží u Sv. Jiří. Ale v něm zázrak nefungoval. Pátá lavice byla jen obyčejná pátá lavice. Přepadlo mě zoufalství. Vyhledal jsem faráře od sv. Šimona.

„Modleme se, aby se vybralo z milodarů,“ odvětil mi zbožný muž. Pochopil jsem, že není jiné cesty. Roky jsem navštěvoval kostel sv. Šimona, aniž bych si všiml, v jakém je stavu. Když jsem se následně dopídil, kolik peněz je na opravu potřeba, upřímně jsem se zděsil. Ale přesto jsem neváhal a obětoval veškeré své úspory. Přestěhoval jsem se do malého bytečku a začal žít jako asketa. Jeden pokojík a koupelna mi bohatě stačí. Mohu tak posílat více peněz na účet nadace, kterou jsem sám založil. Již pátým měsícem objíždím zemi a horuji pro záchranu kostela sv. Šimona. Dokonce o mně vyšel článek v křesťanských listech. Nejzbožnější muž hlásal titulek. A já jsem přitom stále bezvěrec. Jen mám rád svou zábavu. Jsem na ní závislý. Tak mě prosím pochopte... a přispějte.

Číslo konta je: 125488954/0600.

Bůh vám žehnej.

Poděkování:

Tato soutěž vznikla pod záštitou Městské knihovny Frýdek-Místek, p. o., vedenou PhDr. Tomášem Benediktem Zbrankem.

Soutěž vymyslela knihovnice Jiřina Dvořáková a každoročně ji pořádá s kolegyní Janou Mackovou za pomoci kolektivu knihovny.

Literární soutěž Můj svět se stala tradiční akcí Knihovny FM již od roku 1993. Letos tedy probíhá již její 33. ročník. Oceněné práce držíte v ruce.

Grafická úprava: Městská knihovna Frýdek-Místek, p. o.

Tisk: Tiskárna Kleinwächter, Frýdek-Místek.

Soutěž je určena nejen mladým začínajícím autorům, ale všem, kdo rádi píše nebo mají potřebu psát, aniž by bylo psaní jejich povoláním.

Nový ročník soutěže je vždy vyhlášen v říjnu v Týdnu knihoven, do konce roku pak přijímáme příspěvky. Ty jsou dále postoupeny tříčlenné odborné porotě. Výsledky jsou oznámeny obvykle v březnu následujícího roku na slavnostním večeru, který se koná v příjemné duchovní atmosféře oddělení beletrie v knihovně na Jiráskově ulici. Letos je slavnostní vyhlášení kvůli rekonstrukci knihovny přemístěno do adekvátních prostor frýdeckého zámku. Děkujeme Muzeu Beskyd Frýdek-Místek, p. o. za poskytnutí prostor.

Na slavnostní vyhlášení jsou zváni písemně všichni zúčastnění autoři.

Proto milí autoři nepište do šuplíku nebo svého PC, ale také k nám do knihovny!

